

Προτεινόμενες Λύσεις Ασκήσεων

Λύσεις Ασκήσεων Κεφαλαίου 1

A-1-1. (a) Εάν τα F και G είναι δυο ομογενή πολυώνυμα βαθμού r και s , αντιστοίχως, ανήκοντα στον $R[X_1, \dots, X_n]$, τότε

$$F = \sum a_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} X_1^{i_1} X_2^{i_2} \dots X_n^{i_n}, \quad G = \sum b_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} X_1^{j_1} X_2^{j_2} \dots X_n^{j_n},$$

όπου οι μόνοι μη μηδενικοί συντελεστές $a_{(i_1, i_2, \dots, i_n)}$ είναι αυτοί που προτάσσονται $k \geq 1$ μονωνύμων βαθμού r και οι μόνοι μη μηδενικοί συντελεστές $b_{(j_1, j_2, \dots, j_n)}$ είναι αυτοί που προτάσσονται $l \geq 1$ μονωνύμων βαθμού s . Επομένως, το γινόμενο FG αποτελείται από ένα άθροισμα kl μονωνύμων, καθένα των οποίων έχει βαθμό $r + s$. Ως εκ τούτου, το FG είναι ένα ομογενές πολυώνυμο βαθμού $r + s$.

(b) Έστω $F = H \cdot G$, όπου $G, H \in R[X_1, \dots, X_n]$. Υποθέτοντας ότι το H δεν είναι ομογενές, αρκεί να δείξουμε ότι το F δεν είναι ομογενές. Εάν

$$H = H_{(i)} + H_{(i+1)} + \dots + H_{(i+j)}, \quad G = G_{(k)} + G_{(k+1)} + \dots + G_{(k+l)},$$

με το $H_{(\alpha)}$ ομογενές πολυώνυμο βαθμού α για κάθε $\alpha \in \{i, i+1, \dots, i+j\}$, το $G_{(\beta)}$ ομογενές πολυώνυμο βαθμού β για κάθε $\beta \in \{k, \dots, k+l\}$ και

$$\begin{cases} i \geq 0, j > 0 : H_{(i)} \neq 0_{R[X_1, \dots, X_n]}, H_{(i+j)} \neq 0_{R[X_1, \dots, X_n]}, \\ k, l \geq 0 : G_{(k+l)} \neq 0_{R[X_1, \dots, X_n]}. \end{cases}$$

Επειδή

$$F = H_{(i)}G_{(k)} + (H_{(i+1)}G_{(k)} + H_{(i)}G_{(k+1)}) + \dots + H_{(i+j)}G_{(k+l)}$$

με $H_{(i)}G_{(k)} \neq 0_{R[X_1, \dots, X_n]}$, $H_{(i+j)}G_{(k+l)} \neq 0_{R[X_1, \dots, X_n]}$, και

$$\deg(H_{(i)}G_{(k)}) = i + k < i + j + k + l = \deg(H_{(i+j)}G_{(k+l)}),$$

το F είναι πράγματι μη ομογενές. $\square$

A-1-2. Έστω R μια Π.Μ.Π. και έστω $\mathbf{Fr}(R)$ το σώμα κλασμάτων τής R . Κάθε στοιχείο z τού $\mathbf{Fr}(R)$ μπορεί να γραφεί υπό τη μορφή $z = \frac{a}{b}$, όπου τα $a \in R, b \in R \setminus \{0_R\}$, δεν έχουν (γνήσιους) κοινούς παράγοντες. Πράγματι: εάν το $z = \frac{x}{y}$ είναι τυχόν στοιχείο τού $\mathbf{Fr}(R)$, διακρίνουμε δύο περιπτώσεις: Για $x \in R^\times \cup \{0_R\}$ ή $y \in R^\times$, ο ισχυρισμός είναι αληθής. Για $x, y \in R \setminus (R^\times \cup \{0_R\})$, θεωρούμε έναν μ.κ.δ. d των στοιχείων x, y . Τότε $z = \frac{a}{b}$, με $a := \frac{x}{d}, b := \frac{y}{d}$, όπου τα $a \in R, b \in R \setminus \{0_R\}$, δεν έχουν (γνήσιους) κοινούς παράγοντες. Τούτη η παράσταση είναι μονοσημάντως ορισμένη, με μόνη εξαίρεση τον πολλαπλασιασμό (καθενός των a, b) με κάποιο αντιστρέψιμο στοιχείο τής R , ήτοι «μέχρι συντροφικότητας». Πράγματι: εάν

$$z = \frac{a}{b} = \frac{a'}{b'} \in \mathbf{Fr}(R),$$

όπου τα $a \in R, b \in R \setminus \{0_R\}$ (και αντιστοίχως, τα $a' \in R, b' \in R \setminus \{0_R\}$) δεν έχουν (γνήσιους) κοινούς παράγοντες, μπορούμε δίχως βλάβη τής γενικότητας να υποθέσουμε ότι $a, b, a', b' \in R \setminus (R^\times \cup \{0_R\})$. Θεωρούμε την παραγοντοποίηση των a, b, a', b' :

$$a = up_1p_2 \cdots p_k, \quad a' = u'p'_1p'_2 \cdots p'_l, \quad b = vq_1q_2 \cdots q_m, \quad b' = v'q'_1q'_2 \cdots q'_n,$$

όπου $u, u', v, v' \in R^\times, k, l, m, n \in \mathbb{N}$ και τα $p_1, \dots, p_k, p'_1, \dots, p'_l, q_1, \dots, q_m, q'_1, \dots, q'_n$ ανάγωγα στοιχεία τής R . Προφανώς,

$$ab' = a'b \implies uv'(p_1p_2 \cdots p_k)(q'_1q'_2 \cdots q'_n) = u'v(p'_1p'_2 \cdots p'_l)(q_1q_2 \cdots q_m).$$

Εξ υποθέσεως,

$$p_i \not\sim_{\text{συν.}} q_j, \forall (i, j) \in \{1, \dots, k\} \times \{1, \dots, m\},$$

και

$$p'_s \not\sim_{\text{συν.}} q'_t, \forall (s, t) \in \{1, \dots, l\} \times \{1, \dots, n\}.$$

Από την ιδιότητα τού μονοσημάντου τής παραγοντοποίησης των δύο μελών τής ανωτέρω ισότητας έπεται ότι $k = l, m = n$ και ότι υπάρχουν μετατάξεις $\sigma \in \mathfrak{S}_k$ και $\tau \in \mathfrak{S}_m$, τέτοιες ώστε να ισχύει

$$p_{\sigma(i)} \sim_{\text{συν.}} p'_i, \quad \forall i \in \{1, \dots, k\}, \quad q_{\tau(j)} \sim_{\text{συν.}} q'_j, \quad \forall j \in \{1, \dots, m\}.$$

Κατά συνέπεια, $a \sim_{\text{συν.}} a'$ και $b \sim_{\text{συν.}} b'$. $\square$

A-1-3. Έστω ότι το $\mathbf{k}$ είναι ένα απειροπληθές σώμα και ότι $F \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$. Εάν υποθεθεί ότι $F(a_1, \dots, a_n) = 0$ για όλα τα $a_1, \dots, a_n \in \mathbf{k}$, θα αποδειχθεί ότι το F

είναι το μηδενικό πολυώνυμο. Θα εργασθούμε επαγωγικώς επί τού n . Για $n = 1$ ο ισχυρισμός είναι αληθής, διότι κάθε $F \in \mathbf{k}[X] \setminus \{0_{\mathbf{k}[X]}\}$ διαθέτει το πολύ $\deg(F)$ σημεία μηδενισμού. (Βλ. πρόταση 1.1.27.) Έστω $n \geq 2$. Τότε κάθε μη μηδενικό πολυώνυμο $F \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$ γράφεται ως άθροισμα $F = \sum_{i=1}^{\nu} F_i X_n^i$, για κάποια πολυώνυμα $F_1, \dots, F_{\nu} \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_{n-1}]$, με τουλάχιστον ένα εξ αυτών μη μηδενικό. Σύμφωνα με την επαγωγική υπόθεση, υπάρχουν $a_1, \dots, a_{n-1} \in \mathbf{k}$, ούτως ώστε το $F(a_1, \dots, a_{n-1}, X_n) \in \mathbf{k}[X_n]$ να μην είναι μηδενικό. Επειδή αυτό το πολυώνυμο διαθέτει πεπερασμένα σημεία μηδενισμού, υπάρχει $a_n \in \mathbf{k}$, τέτοιο ώστε να ισχύει $F(a_1, \dots, a_{n-1}, a_n) \neq 0_{\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]}$. $\square$

A-1-4. Έστω $\mathbf{k}$ ένα σώμα. Υποθέτουμε ότι υπάρχουν πεπερασμένα ανάγωγα μονικά πολυώνυμα εντός τού $\mathbf{k}[X]$, ας πούμε τα $F_1, \dots, F_m$. Έστω $G := F_1 \cdots F_m + 1_{\mathbf{k}}$. Επειδή ο πολυωνυμικός δακτύλιος $\mathbf{k}[X]$ είναι Π.Μ.Π. (βλ. θεώρημα 1.1.24), το G αποσυντίθεται υπό τη μορφή γινομένου αναγώγων (κατ' ανάγκην μονικών) πολυωνύμων

$$G = G_1 \cdot G_2 \cdots G_m,$$

Εξ υποθέσεως, $G_j = c_j F_{\tau(j)}$, για κάθε $j \in \{1, \dots, m\}$, όπου $c_j \in \mathbf{k} \setminus \{0_{\mathbf{k}}\}$, $m \leq n$ και

$$\tau : \{1, \dots, m\} \hookrightarrow \{1, \dots, n\}$$

κατάλληλη ένρση. Συνεπώς,

$$\prod_{j=1}^m F_{\tau(j)} \left(\prod_{j=1}^m c_j - \prod_{i \in \{1, \dots, n\} \setminus \text{Im}(\tau)} F_i \right) = 1_{\mathbf{k}}.$$

Επειδή καθένα των $F_{\tau(j)}$, $j \in \{1, \dots, m\}$, ως ανάγωγο, είναι μη σταθερό, η ανωτέρω ισότητα μας οδηγεί σε αντίφαση. $\square$

A-1-5. Έστω $\mathbf{k}$ ένα αλγεβρικός κλειστό σώμα. Εάν το $\mathbf{k}$ είναι πεπερασμένο, ας πούμε $\mathbf{k} = \{a_1, \dots, a_{\nu}\}$, τότε για το πολυώνυμο

$$F(X) := \left(\prod_{j=1}^{\nu} (X - a_j) \right) + 1_{\mathbf{k}} \in \mathbf{k}[X]$$

ισχύει $F(a_j) = 1_{\mathbf{k}} \neq 0_{\mathbf{k}}$, $\forall j \in \{1, \dots, \nu\}$, οπότε το F δεν διαθέτει κανένα σημείο μηδενισμού εντός τού $\mathbf{k}$. Επειδή $\deg(F) = \nu = \sharp(\mathbf{k}) \geq 2$, το $\mathbf{k}$ δεν μπορεί να είναι αλγεβρικός κλειστό. Άτοπο! Κατά συνέπεια, το $\mathbf{k}$ οφείλει να είναι απειροπληθές. $\square$

A-1-6. Απόδειξη προτάσεως 1.1.34: (a) Επειδή ο $R[X_1, \dots, X_n]$ είναι ισόμορφος τού $R[X_1, \dots, X_{n-1}][X_n]$, η απόδειξη έπεται επαγωγικώς (επί τού n) βάσει τού (a) τής προτάσεως 1.1.22.

(b) Για οιαδήποτε μη μηδενικά πολυώνυμα $F, G \in R[X_1, \dots, X_n]$,

$$F = \sum_{k \geq 0} F_{(k)}, \quad \text{όπου} \quad F_{(k)} := \sum_{i_1+i_2+\dots+i_n=k} a_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} X_1^{i_1} X_2^{i_2} \cdots X_n^{i_n}$$

και

$$G = \sum_{l \geq 0} G_{(l)}, \quad \text{όπου} \quad G_{(l)} := \sum_{j_1+j_2+\dots+j_n=l} b_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} X_1^{j_1} X_2^{j_2} \cdots X_n^{j_n},$$

με $\deg(F) = n$, $\deg(G) = m$, έχουμε

$$F \cdot G = (F_{(0)} + \cdots + F_{(n)}) (G_{(0)} + \cdots + G_{(m)}) = F_{(0)} \cdot G_{(0)} + \cdots + F_{(n)} \cdot G_{(m)}.$$

Επειδή ο R είναι ακεραία περιοχή, ο προσθετέος $F_{(n)} \cdot G_{(m)}$ διαθέτει τουλάχιστον έναν συντελεστή $\neq 0_R$, οπότε

$$\deg(F \cdot G) = \deg(F_{(n)} \cdot G_{(m)}) = n + m.$$

Απόδειξη προτάσεως 1.1.37: Τα (a) και (b) αποδεικνύονται με απευθείας μερική επίτυπη παραγωγή και πράξεις.

(c) Κατ' αρχάς θα αποδείξουμε το εξής χρηστικό λήμμα: *Εάν ένα (μη μηδενικό) πολυώνυμο $F \in R[X_1, \dots, X_n]$ είναι ομογενές βαθμού d , τότε*

$$F(\lambda X_1, \dots, \lambda X_n) = \lambda^d \cdot F(X_1, \dots, X_n), \quad \forall \lambda \in R.$$

Και αντιστρόφως· όταν η ανωτέρω ισότητα ισχύει για κάποιο $F \in \mathbf{k}[X_0, \dots, X_n]$ και το $\mathbf{k}$ είναι απειροπληθές, το F οφείλει να είναι ομογενές.

Απόδειξη λήμματος: Εάν το $F \in R[X_1, \dots, X_n]$ είναι ομογενές βαθμού d , τότε θα είναι τής μορφής

$$F = \sum_{i_1+i_2+\dots+i_n=d} a_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} X_1^{i_1} X_2^{i_2} \cdots X_n^{i_n},$$

με κάποιους εκ των συντελεστών $a_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} \neq 0$. Συνεπώς,

$$F(\lambda X_1, \dots, \lambda X_n) = \sum_{i_1+i_2+\dots+i_n=d} a_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} (\lambda X_1)^{i_1} \cdots (\lambda X_n)^{i_n} = \lambda^d \cdot F(X_1, \dots, X_n).$$

Και αντιστρόφως· εάν η ανωτέρω ισότητα ισχύει για κάποιο $F \in \mathbf{k}[X_0, \dots, X_n]$, το $\mathbf{k}$ είναι απειροπληθές, και υποθέσουμε ότι το F δεν είναι ομογενές, τότε

$$F = F_{(i)} + F_{(i+1)} + \cdots + F_{(i+j)},$$

με το $F_{(\alpha)}$ ομογενές πολυώνυμο βαθμού α , $\forall \alpha \in \{i, i+1, \dots, i+j\}$ και $i \geq 0$, $j > 0$: $F_{(i)} \neq 0$, $F_{(i+j)} \neq 0$,

$$\deg(F) = i + j =: d.$$

Συνεπώς,

$$\lambda^d \cdot F(X_1, \dots, X_n) = F_{(i)}(\lambda X_1, \dots, \lambda X_n) + \dots + F_{(d)}(\lambda X_1, \dots, \lambda X_n)$$

$$\iff \lambda^i \cdot F_{(i)}(X_1, \dots, X_n) + \dots + \lambda^d \cdot (F_{(d)}(X_1, \dots, X_n) - F(X_1, \dots, X_n)) = 0, \forall \lambda \in R.$$

Εάν θεωρήσουμε το αριστερό μέλος ως ένα πολυώνυμο εντός τού $R[X_1, \dots, X_n][\lambda]$ (και το λ ως μια νέα απροσδιόριστο), αυτό θα έπρεπε (κατά την άσκηση **A-1-3**) να είναι μηδενικό, πράγμα άτοπο, διότι εξ υποθέσεως $F_{(i)} \neq 0$. Άρα το F οφείλει να είναι ομογενές βαθμού d .

Απόδειξη τύπου τού Euler: Από το (a) και την ισότητα τού προηγηθέντος λήμματος έπεται ότι

$$\frac{d}{d\lambda} F(\lambda X_1, \dots, \lambda X_n) = \sum_{i=1}^n X_i \frac{\partial}{\partial X_i} (F(\lambda X_1, \dots, \lambda X_n)) = d\lambda^{d-1} F(X_1, \dots, X_n).$$

Άρκεί να γίνει αποτίμηση αυτών των εκφράσεων για $\lambda = 1_R$. □

A-1-7. (a) Το F γράφεται ως (πεπερασμένο) άθροισμα τής μορφής

$$\sum \mu_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} X_1^{j_1} X_2^{j_2} \dots X_n^{j_n}.$$

Επομένως,

$$\begin{aligned} F &= \sum_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} \mu_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} (a_1 + X_1 - a_1)^{j_1} \dots (a_n + X_n - a_n)^{j_n} \\ &= \sum_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} \mu_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} \left[\sum_{k_1=0}^{j_1} \binom{j_1}{k_1} a_1^{k_1} (X_1 - a_1)^{j_1 - k_1} \right] \dots \left[\sum_{k_n=0}^{j_n} \binom{j_n}{k_n} a_n^{k_n} (X_n - a_n)^{j_n - k_n} \right] \\ &= \sum_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} \mu_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} \sum_{k_1=0}^{j_1} \dots \sum_{k_n=0}^{j_n} \left(\prod_{s=1}^n \binom{j_s}{k_s} \right) \left(\prod_{s=1}^n a_s^{k_s} \right) \left(\prod_{s=1}^n (X_s - a_s)^{j_s - k_s} \right) \\ &= \sum_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} \lambda_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} (X_1 - a_1)^{i_1} \dots (X_n - a_n)^{i_n}, \end{aligned}$$

όπου $i_m := j_m - k_m, \forall m \in \{1, \dots, n\}$, και

$$\lambda_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} := \mu_{(j_1, j_2, \dots, j_n)} \sum_{k_1=0}^{j_1} \dots \sum_{k_n=0}^{j_n} \left(\prod_{s=1}^n \binom{j_s}{k_s} \right) \left(\prod_{s=1}^n a_s^{k_s} \right).$$

(b) Εάν $F(a_1, \dots, a_n) = 0$, τότε το

$$F = \sum_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} \lambda_{(i_1, i_2, \dots, i_n)} (X_1 - a_1)^{i_1} \cdots (X_n - a_n)^{i_n}$$

δεν διαθέτει σταθερούς όρους διαφορετικούς τού 0 (διότι αλλιώς θα είχαμε $F(a_1, \dots, a_n) \neq 0$). Άρα στο ανωτέρω άθροισμα τουλάχιστον ένας εκ των $i_1, i_2, \dots, i_n$ είναι διάφορος τού μηδενός, πράγμα που σημαίνει ότι υπάρχουν $G_1, \dots, G_n \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, τέτοια ώστε να ισχύει

$$F = \sum_{i=1}^n (X_i - a_i) G_i.$$

Για $n \geq 2$ τα $G_1, \dots, G_n$ δεν είναι κατ' ανάγκην μονοσημάντως ορισμένα. Π.χ., για $n = 2$, $a_1 = a_2 = 0$ και $F = X_1 X_2 - X_2^3 X_1$ έχουμε

$$F = X_1 G_1 + X_2 G_2 = X_1 \tilde{G}_1 + X_2 \tilde{G}_2,$$

όπου $G_1 := X_2$, $G_2 := -X_2^2 X_1$, $\tilde{G}_1 := -X_2^3$, $\tilde{G}_2 := X_1$. Ωστόσο, για $n = 1$, η ταυτότητα τής διαιρέσεως πολυωνύμων καθιστά το G_1 μοναδικό. $\square$

A-1-8. Έστω X ένα γνήσιο, αλγεβρικό υποσύνολο τού $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1$. Τότε υπάρχει κάποια οικογένεια πολυωνύμων $\mathcal{S} = \{F_\lambda : \lambda \in \Lambda\} \subset \mathbf{k}[X]$ με

$$X = \mathbf{V}(\mathcal{S}) = \{P \in \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \mid F_\lambda(P) = 0, \forall \lambda \in \Lambda\}.$$

Υποθέτοντας ότι κανένα εκ των F_λ δεν είναι σταθερό, λαμβάνουμε προφανώς

$$0 < \#(X) \leq \min \{\deg(F_\lambda) : \lambda \in \Lambda\},$$

απ' όπου έπεται η επαλήθευση τού αρχικού ισχυρισμού (λαμβάνομένου υπ' όψιν τού (5) τής προτάσεως 1.2.3). $\square$

A-1-9. Εάν το $\mathbf{k}$ είναι ένα πεπερασμένο σώμα, έχουμε $\#(\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n) = \#(\mathbf{k}^n) = \#(\mathbf{k})^n < \infty$, οπότε κάθε υποσύνολο τού $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$ είναι κατ' ανάγκην πεπερασμένο και (σύμφωνα με το (5) τής προτάσεως 1.2.3) αλγεβρικό. $\square$

A-1-10. Εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^1$ το σύνολο των φυσικών αριθμών γράφεται

$$\mathbb{N} = \bigcup \{n \mid n \in \mathbb{N}\} = \bigcup_{n \in \mathbb{N}} \mathbf{V}(X - n),$$

δίχως να είναι αλγεβρικό σύνολο (επί τη βάση τής ασκήσεως **A-1-8**). $\square$

A-1-11. (a) Προφανώς, $\{(t, t^2, t^3) \in \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^3 \mid t \in \mathbf{k}\} = \mathbf{V}(F_1, F_2)$, όπου

$$F_1 = Y - X^2, \quad F_2 = Z - XY \subset \mathbf{k}[X, Y, Z].$$

(b) Προφανώς,

$$\{(\cos(t), \sin(t)) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2 \mid t \in \mathbb{R}\} = \mathbf{V}(X^2 + Y^2 - 1).$$

(c) Επειδή κάθε σημείο $P = (x, y)$ τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ γράφεται συναρτήσσει πολικών συντεταγμένων ως

$$x = r \cos(\theta), \quad y = r \sin(\theta), \quad r > 0, \quad \theta \in \mathbb{R},$$

για το σύνολο των σημείων τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$, οι πολικές συντεταγμένες (r, θ) των οποίων πληρούν την εξίσωση $r = \sin(\theta)$, έχουμε

$$x = \sin(\theta) \cos(\theta) = \frac{1}{2} \sin(2\theta), \quad y = \sin^2(\theta) = \frac{1}{2}(1 - \cos(2\theta)).$$

Ως εκ τούτου, το εν λόγω σύνολο ισούται με το $\mathbf{V}((2X)^2 + (1 - 2Y)^2 - 1) \subset \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$. $\square$

A-1-12. Εάν η ευθεία L δίδεται μέσω τής εξισώσεως $Y = aX + b$, $a, b \in \mathbf{k}$, τότε οι συντεταγμένες κάθε σημείου ανήκοντος στην τομή $L \cap C$, όπου $C = \mathbf{V}(F)$ με $F = \sum \lambda_{(i,j)} X^i Y^j$, $i + j \leq n$ (και $i + j = n$ για τουλάχιστον ένα ζεύγος (i, j) για το οποίο ισχύει $\lambda_{(i,j)} \neq 0_{\mathbf{k}}$), πληρούν τη συνθήκη

$$F(X, aX + b) = \sum \lambda_{(i,j)} X^i (aX + b)^j = 0.$$

Επειδή το F διαθέτει το πολύ n σημεία μηδενισμού (βλ. πρόσημα 1.1.27) συμπεραίνουμε ότι $\sharp(L \cap C) \leq n$. $\square$

A-1-13. (a) Ας υποθέσουμε ότι το $V := \{(x, y) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2 \mid y = \sin(x)\}$ είναι αλγεβρικό. Τότε υπάρχει $\mathcal{S} \subset \mathbb{R}[X, Y]$ με $V = \mathbf{V}(\mathcal{S}) = \cap \{\mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\}$. Έστω $L := \mathbf{V}(Y)$. Προφανώς $L \not\subseteq C$. Κατά την άσκηση **A-1-12** η τομή $L \cap V = \cap \{L \cap \mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\}$ περιέχει πεπερασμένα στοιχεία, πλήθους σίγουρα μικρότερου ή ίσου τού βαθμού (ως προς X) ενός πολωνύμου $F_0 \in \mathcal{S}$ για το οποίο ισχύει $\deg(F_0(X, 0)) \leq \deg(F(X, 0))$, $\forall F \in \mathcal{S}$. Τούτο οδηγεί σε άτοπο, καθόσον

$$P = (x, y) \in L \cap V \iff P \in \{(\kappa\pi, 0) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2 \mid \kappa \in \mathbb{Z}\},$$

με το $\{(\kappa\pi, 0) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2 \mid \kappa \in \mathbb{Z}\}$ απειροσύνολο.

(b) Ας υποθέσουμε ότι το $V' := \{(z, w) \in \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2 \mid |z|^2 + |w|^2 = 1\}$ είναι αλγεβρικό. Τότε υπάρχει $\mathcal{S} \subset \mathbb{C}[X, Y]$ με $V' = \mathbf{V}(\mathcal{S}) = \cap \{\mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\}$. Έστω $L := \mathbf{V}(Y - X)$. Προφανώς $L \not\subseteq C$. Κατά την άσκηση **A-1-12** η τομή $L \cap V' = \cap \{L \cap \mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\}$ περιέχει

πεπερασμένα στοιχεία, πλήθους σίγουρα μικρότερου ή ίσου τού βαθμού (ως προς X) ενός πολυωνύμου $F_0 \in \mathcal{S}$ για το οποίο ισχύει $\deg(F_0(X, 0)) \leq \deg(F(X, 0))$, $\forall F \in \mathcal{S}$. Τούτο οδηγεί σε άτοπο, καθόσον

$$P = (x, y) \in L \cap V' \iff P \in \left\{ (z, z) \in \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2 \mid |z| = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \right\},$$

με το $\left\{ (z, z) \in \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2 \mid |z| = \pm \frac{\sqrt{2}}{2} \right\}$ απειροσύνολο.

(c) Ας υποθέσουμε ότι το $V'' := \{(\cos(t), \sin(t), t) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^3 \mid t \in \mathbb{R}\}$ είναι αλγεβρικό. Τότε υπάρχει $\mathcal{S} \subset \mathbb{R}[X, Y, Z]$ με $V'' = \mathbf{V}(\mathcal{S}) = \cap \{\mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\}$. Εάν $a, b \in \mathbb{R}$ με $a^2 + b^2 = 1$, $B := \mathbf{V}(X - a, Y - b) \subset \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^3$ και

$$F_0 \in \mathcal{S} : \deg(F_0(a, b, Z)) \leq \deg(F(a, b, Z)), \forall F \in \mathcal{S},$$

τότε $B \cap V'' \subseteq B \cap \mathbf{V}(F_0) \implies \#(B \cap V'') \leq \deg(F_0(a, b, Z))$. Τούτο οδηγεί σε άτοπο, καθόσον

$$P = (x, y, z) \in B \cap V'' \iff P \in \{(a, b, t) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^3 \mid t \in \mathbb{R}\},$$

με το $\{(a, b, t) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^3 \mid t \in \mathbb{R}\}$ απειροσύνολο. $\square$

A-1-14. Επειδή $\#(\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n) = \#(\mathbf{k}^n) = \#(\mathbf{k})^n$ και το $\mathbf{k}$ είναι αλγεβρικός κλειστό (και κατά συνέπεια απειροπληθές, βλ. άσκηση **A-1-5**), το $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$ είναι απειροπληθές για κάθε $n \geq 1$. Για $n = 1$ (επειδή κάθε πολυώνυμο τού $\mathbf{k}[X_1]$ διαθέτει το πολύ τόσα σημεία μηδενισμού του εντός τού $\mathbf{k}$ όσος είναι ο βαθμός του, βλ. πρόγραμμα 1.1.27) το $\mathbf{V}(F)$ είναι πεπερασμένο και το $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus \mathbf{V}(F)$ απειροπληθές. Για $n \geq 2$,

$$\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \setminus \mathbf{V}(F) = \{(a_1, \dots, a_n) \in \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \mid F(a_1, \dots, a_n) \neq 0\}$$

και $\mathbf{V}(F) = \{(a_1, \dots, a_n) \in \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \mid F(a_1, \dots, a_n) = 0\}$. Εάν το $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \setminus \mathbf{V}(F)$ ήταν πεπερασμένο και ίσο με $\{P_1, \dots, P_m\}$, όπου $P_j = (a_{j1}, \dots, a_{jn})$ για κάθε $j \in \{1, \dots, m\}$, τότε επαναλαμβάνοντας κατά γράμμα την απόδειξη τής ασκήσεως **A-1-3** (με τη μόνη διαφορά στο ότι η υπόθεσή μας θα είναι: $F(b_1, \dots, b_n) = 0$, για οιαδήποτε στοιχεία $b_1, \dots, b_n$ ανήκοντα στο απειροσύνολο $\mathbf{k} \setminus \{a_{ji} \mid j \in \{1, \dots, m\}, i \in \{1, \dots, n\}\}$) θα συμπεραίναμε ότι

$$F = 0 \implies \mathbf{V}(F) = \emptyset \implies \#(\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \setminus \mathbf{V}(F)) = \#(\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n) = \infty.$$

Άτοπο! Κατ' αναλογία, εάν το $\mathbf{V}(F)$ ήταν πεπερασμένο και ίσο με $\{P_1, \dots, P_m\}$, όπου $P_j = (a_{j1}, \dots, a_{jn})$ για κάθε $j \in \{1, \dots, m\}$, επιλέγοντας στοιχεία $b_1, \dots, b_n$ ανήκοντα στο απειροσύνολο $\mathbf{k} \setminus \{a_{ji} \mid j \in \{1, \dots, m\}, i \in \{1, \dots, n\}\}$ και γράφοντας το $F(\neq 0)$ ως άθροισμα $F = \sum_{i=1}^{\nu} F_i X_n^i$, για κάποια $F_1, \dots, F_{\nu} \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_{n-1}]$, με τουλάχιστον ένα εξ αυτών μη μηδενικό, θα είχαμε $F_k(b_1, \dots, b_{n-1}) \neq 0$ για τουλάχιστον έναν δείκτη

$k \in \{1, \dots, \nu\}$ (διότι εάν ίσχυε $F_k(b_1, \dots, b_{n-1}) = 0$ για κάθε δείκτη $k \in \{1, \dots, \nu\}$, τότε $F(b_1, \dots, b_n) = 0$). Επομένως το πολυώνυμο $F(b_1, \dots, b_{n-1}, X_n) \in \mathbf{k}[X_n]$ θα ήταν μη μηδενικό, κι επειδή το $\mathbf{k}$ υπετέθη αλγεβρικός κλειστό θα διέθετε ένα σημείο μηδενισμού εντός του $\mathbf{k}$, κάτι που θα αντέφασκε προς την επιλογή $b_1, \dots, b_n$. Άρα και το $\mathbf{V}(F)$ είναι απειροπληθές.

Τέλος, εάν το W είναι ένα αλγεβρικό σύνολο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$, $n \geq 1$, τότε υπάρχει εξορισμού $\mathcal{S} \subset \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$ με

$$W = \mathbf{V}(\mathcal{S}) = \bigcap \{\mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\} \implies \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \setminus W = \bigcup \{\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \setminus \mathbf{V}(F) \mid F \in \mathcal{S}\}.$$

Σύμφωνα με όσα προείπαμε, το $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n \setminus W$ οφείλει να είναι απειροπληθές. $\square$

A-1-15. (a) Ας υποθεθεί ότι $V = \mathbf{V}(\mathcal{S})$ και $W = \mathbf{V}(\mathcal{S}')$, όπου

$$\mathcal{S} = \{F_i \mid i \in J\} \subset \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n], \quad \mathcal{S}' = \{G_j \mid j \in J\} \subset \mathbf{k}[Y_1, \dots, Y_m].$$

Τότε ένα σημείο $P = (a_1, \dots, a_n, b_1, \dots, b_m)$ ανήκει στο $V \times W$ εάν και μόνον εάν

$$P \in \mathbf{V}(\mathcal{S}) \times \mathbf{V}(\mathcal{S}') \iff F_i(a_1, \dots, a_n) = 0, \forall i \in I \text{ και } G_j(b_1, \dots, b_m) = 0, \forall j \in J$$

$$\iff (F_i(a_1, \dots, a_n), G_j(b_1, \dots, b_m)) = (F_i, G_j)(P) = 0, \forall (i, j) \in I \times J$$

$$\iff P \in \mathbf{V}(\mathcal{S} \times \mathcal{S}').$$

Κατά συνέπεια, το $V \times W$ αποτελεί ένα αλγεβρικό σύνολο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^{n+m}$.

(b) Ακόμη και όταν $n = 2$, η τοπολογία Zariski επί του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^2 = \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \times \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1$, όπου $\mathbf{k}$ αλγεβρικός κλειστό σώμα, είναι διαφορετική τής συνηθούς τοπολογίας γινομένου. Επί παραδείγματι, θεωρώντας ένα μη σταθερό πολυώνυμο $F(X) \in \mathbf{k}[X]$ (ήτοι με $\deg(F) \geq 1$) και την επίπεδη συσχετική καμπύλη $C := \mathbf{V}(Y - F(X)) \subset \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^2$, διαπιστώνουμε τα εξής:

i) Το συμπλήρωμα $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^2 \setminus C$ δεν μπορεί να γραφεί ως γινόμενο $U_1 \times U_2$ δύο (κατ' ανάγκη μη κενών και διαφόρων του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1$) ανοικτών υποσυνόλων U_1, U_2 του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1$ (ως προς τη τοπολογία Zariski), διότι θα έπρεπε να ισχύει η ισότητα

$$C = (\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \times \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1) \setminus (U_1 \times U_2) = ((\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus U_1) \times U_2) \cup (U_1 \times (\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus U_2)).$$

Τούτο θα σήμαινε (κατά την άσκηση **A-1-8**) ότι τα $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus U_1$ και $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus U_2$ θα ήταν πεπερασμένα. Εάν λοιπόν είχαμε

$$\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus U_1 = \{a_1, \dots, a_k\}, \quad \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \setminus U_2 = \{b_1, \dots, b_l\}, \quad k, l \in \mathbb{N},$$

τότε

$$C = (\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1 \times \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^1) \setminus (U_1 \times U_2) = (\{a_1, \dots, a_k\} \times U_2) \cup (U_1 \times \{b_1, \dots, b_l\}),$$

οπότε

$$C = \{(a_i, F(a_j)) \mid F(a_j) \in U_2, i, j \in \{1, \dots, k\}\} \cup \bigcap_{\nu=1}^l \left\{ (F(x), b_\nu) \mid \begin{array}{l} F(x) - b_\nu = 0, \\ x \in U_1 \end{array} \right\},$$

κάτι που θα έδινε

$$\#(C) \leq k^2 + l \cdot \deg(F) < \infty$$

και θα αντέκειτο προς ό,τι αποδείχθηκε στην άσκηση **A-1-14**. Άρα το $\mathbb{A}_k^2 \setminus C$ δεν μπορεί να είναι μέλος τής βάσεως τής συνήθους τοπολογίας γινομένου.

ii) Το $\mathbb{A}_k^2 \setminus C$ δεν είναι ανοικτό ως προς τη συνήθη τοπολογία γινομένου, διότι δεν μπορεί να γραφεί ούτε ως ένωση

$$\mathbb{A}_k^2 \setminus C = \bigcup_{\lambda \in \Lambda} U_1^{(\lambda)} \times U_2^{(\lambda)}$$

στοιχείων τής βάσεώς της. (Πράγματι: εάν συνέβαινε αυτό, τότε θα ίσχυε

$$\begin{aligned} C &= \bigcap_{\lambda \in \Lambda} \mathbb{A}_k^2 \setminus (U_1^{(\lambda)} \times U_2^{(\lambda)}) \\ &= \bigcap_{\lambda \in \Lambda} \left(\{a_1^{(\lambda)}, \dots, a_k^{(\lambda)}\} \times U_2^{(\lambda)} \right) \cup \left(U_1^{(\lambda)} \times \{b_1^{(\lambda)}, \dots, b_l^{(\lambda)}\} \right), \end{aligned}$$

οπότε θα ξαναφθάναμε εκ νέου στην αντίφαση $\#(C) < \infty$ με επιχειρήματα ανάλογα εκείνων που χρησιμοποιήθηκαν στο i). $\square$

A-1-16. Η συνεπαγωγή « $\implies$ » είναι προφανής. Για να αποδείξουμε την ισχύ τής « $\impliedby$ » υποθέτουμε ότι $\mathbf{I}(V) = \mathbf{I}(W)$. Κατά την πρόταση 1.3.1 (5) (a),

$$\mathbf{I}(V) = \mathbf{I}(W) \implies \mathbf{V}(\mathbf{I}(V)) = V = W = \mathbf{V}(\mathbf{I}(W)).$$

A-1-17. (a) Προφανώς,

$$P \notin V \implies V \subsetneq V \cup \{P\} \implies \mathbf{I}(V \cup \{P\}) \subsetneq \mathbf{I}(V) \implies \exists F \in \mathbf{I}(V) : F(P) \neq 0$$

$$\implies \exists F \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] : F(Q) = 0, \quad \forall Q \in V, \quad \text{ενώ} \quad F(P) = 1.$$

(Η παραδοχή $F(P) = 1$ γίνεται δίχως βλάβη τής γενικότητας. Εάν για το αρχικώς επιλεγθέν F έχουμε $F = c \in \mathbf{k} \setminus \{0_k\}$, τότε αντ' αυτού μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το $c^{-1}F$.)

(b) Έστω $\{P_1, \dots, P_\kappa\}$ ένα πεπερασμένο σύνολο σημείων εντός τού $\mathbb{A}_k^n$ και έστω

$$V_i := \{P_1, \dots, P_\kappa\} \setminus \{P_i\}, \quad \forall i \in \{1, \dots, \kappa\}.$$

Το V_i είναι αλγεβρικό σύνολο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$ για κάθε $i \in \{1, \dots, \kappa\}$ (βλ. το (5) τής προτάσεως 1.2.3). Βάσει του (a) υπάρχουν πολυώνυμα $F_1, \dots, F_\kappa \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, τέτοια ώστε

$$F_i(P_j) = 0, \text{ για δείκτες } i \neq j, \text{ ενώ } F_i(P_i) = 1, \text{ } i, j \in \{1, \dots, \kappa\}.$$

(c) Έστω V ένα αλγεβρικό σύνολο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$ και $P_1, P_2 \notin V$. Βάσει του (a) υπάρχουν πολυώνυμα $F_1, F_2 \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, τέτοια ώστε $F_i \in \mathbf{I}(V)$ και $F_i(P_i) \neq 0$ για $i = 1, 2$. Εάν $F_1(P_2) \neq 0$, ορίζουμε ως F το F_1 , εάν $F_2(P_1) \neq 0$, ορίζουμε ως F το F_2 , ενώ εάν $F_1(P_2) = F_2(P_1) = 0$, ορίζουμε ως F το $F_1 + F_2$. Κατ' αυτόν τον τρόπο ορίζουμε ένα πολυώνυμο $F \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, τέτοιο ώστε

$$F(P_i) \neq 0, \text{ για τους δείκτες } i \in \{1, 2\}, \text{ ενώ } F \in \mathbf{I}(V).$$

A-1-18. Έστω I ένα ιδεώδες ενός δακτυλίου R . Εάν $a, b \in R$ με $a^n \in I$ και $b^m \in I$, για κάποιους $n, m \in \mathbb{N}$, τότε

$$(a + b)^{n+m} = \sum_{k=0}^{n+m} \binom{n+m}{k} a^k b^{n+m-k} \in I.$$

Το $\text{Rad}(I)$ είναι ένα ιδεώδες του R . Πράγματι: εάν $a, b \in \text{Rad}(I)$ και $r \in R$, τότε $a^n \in I$ και $b^m \in I$, για κάποιους $n, m \in \mathbb{N}$, με

$$(a - b)^{n+m} = \sum_{k=0}^{n+m} \binom{n+m}{k} a^k (-b)^{n+m-k} \in I \implies a - b \in \text{Rad}(I),$$

και $(ra)^n = r^n a^n \in I \implies ra \in \text{Rad}(I)$. Επίσης, το $\text{Rad}(I)$ είναι ένα ριζικό ιδεώδες του R , καθότι $\text{Rad}(I) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(I))$ και για $a \in \text{Rad}(\text{Rad}(I))$

$$\exists n \in \mathbb{N} : a^n \in \text{Rad}(I) \implies \exists m \in \mathbb{N} : (a^n)^m = a^{nm} \in I \implies a \in \text{Rad}(I),$$

οπότε $\text{Rad}(\text{Rad}(I)) \subseteq \text{Rad}(I)$. Τέλος, κάθε πρώτο ιδεώδες του R είναι ριζικό. Πράγματι: εάν το J είναι τυχόν πρώτο ιδεώδες του δακτυλίου R , τότε (προφανώς) $J \subseteq \text{Rad}(J)$, και εάν $a \in \text{Rad}(J)$, τότε $\exists n \in \mathbb{N} : a^n \in J \implies a \in J$ (επειδή το J είναι πρώτο ιδεώδες). Άρα $\text{Rad}(J) \subseteq J$. $\square$

A-1-19. Έστω $I := \langle X^2 + 1 \rangle \subset \mathbb{R}[X]$. Θεωρούμε τον επιμορφισμό δακτυλίων

$$f : \mathbb{R}[X] \longrightarrow \mathbb{C}, \quad f(F) := F(i), \forall F \in \mathbb{R}[X].$$

Κατά το 1ο θεώρημα ισομορφισμών δακτυλίων (βλ. θεώρημα 1.1.10), ο επιμορφισμός δακτυλίων

$$\varphi : \mathbb{R}[X]/\text{Ker}(f) \longrightarrow \mathbb{C}, \quad \varphi(F + \text{Ker}(f)) := f(F), \forall F \in \mathbb{R}[X],$$

είναι ισομορφισμός, όπου $\text{Ker}(f) = \{F \in \mathbb{R}[X] \mid F(i) = 0\}$. Προφανώς, $I \subseteq \text{Ker}(f)$. Έστω τώρα τυχόν $F \in \text{Ker}(f)$. Επειδή $F(i) = 0$, είναι γνωστό ότι ισχύει $F(-i) = 0$. Κατά το (b) τής προτάσεως 1.1.25,

$$X - i \mid F, X + i \mid F \implies (X - i)(X + i) = X^2 + 1 \mid F \implies \text{Ker}(f) \subseteq I.$$

Άρα $\text{Ker}(f) = I$. Επειδή το $\mathbb{C}$ είναι σώμα, το I είναι μεγιστοτικό και κατ' επέκτασιν πρώτο και ριζικό ιδεώδες (βλ. θεώρημα 1.1.14, θεώρημα 1.1.7 και άσκηση **A-1-18**). Ωστόσο, το I δεν είναι το ιδεώδες κανενός συνόλου εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^1$. Πράγματι υποθέτονας την ύπαρξη ενός $V \subseteq \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^1$ με $I = \mathbf{I}(V)$ διακρίνουμε δύο περιπτώσεις:

(i) Εάν το V είναι απειροπληθές, τότε $\mathbf{I}(V) = \{0\} \neq I$.

(ii) Εάν το V είναι πεπερασμένο, ας πούμε ίσο με $\{a_1, \dots, a_k\}$, τότε, επειδή

$$\mathbf{I}(V) = \langle (X - a_1) \cdots (X - a_k) \rangle$$

(βλ. πρόταση 1.1.26) και το $\mathbf{I}(V)$ είναι πρώτο, το πολυώνυμο $(X - a_1) \cdots (X - a_k)$ οφείλει να είναι ανάγωγο, οπότε κατ' ανάγκην έχουμε $k = 1$. Τούτο μάς οδηγεί σε άτοπο, διότι θα έπρεπε να ισχύει

$$I = \langle X - a_1 \rangle = \langle X^2 + 1 \rangle,$$

αλλά προφανώς $X^2 + 1 \nmid X - a_1$ για κάθε $a_1 \in \mathbb{R}$. □

A-1-20. Έστω I ένα ιδεώδες τού $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$. Τότε ισχύουν τα εξής:

(a) $\mathbf{V}(I) = \mathbf{V}(\text{Rad}(I))$. Πράγματι: επειδή $I \subseteq \text{Rad}(I)$ έχουμε $\mathbf{V}(I) \supseteq \mathbf{V}(\text{Rad}(I))$ (βλ. (3) τής προτάσεως 1.2.3). Επίσης, για οιοδήποτε $P \in \mathbf{V}(I)$ και οιοδήποτε $F \in \text{Rad}(I)$,

$$\exists n \in \mathbb{N} : F^n \in I \implies F^n(P) = (F(P))^n = 0 \implies F(P) = 0 \implies P \in \mathbf{V}(\text{Rad}(I)).$$

(b) $\text{Rad}(I) \subseteq \mathbf{I}(\mathbf{V}(I))$. Εάν $F \in \text{Rad}(I)$ και $P \in \mathbf{V}(I)$, τότε

$$\exists n \in \mathbb{N} : F^n \in I \implies F^n(P) = (F(P))^n = 0 \implies F(P) = 0 \implies F \in \mathbf{I}(\mathbf{V}(I)).$$

A-1-21. Εάν $(a_1, \dots, a_n) \in \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$ και

$$I := \langle X_1 - a_1, \dots, X_n - a_n \rangle \subset \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$$

θα δείξουμε ότι το I είναι μεγιστοτικό. Ορίζουμε τον ομομορφισμό δακτυλίων

$$\varphi_{(a_1, \dots, a_n)} : \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] \longrightarrow \mathbf{k}, \quad F \longmapsto F(a_1, \dots, a_n).$$

Παρατηρούμε ότι ο $\varphi_{(a_1, \dots, a_n)}$ είναι επιμορφισμός. (Για κάθε $\lambda \in \mathbf{k}$, υπάρχει ένα πολυώνυμο, π.χ. το $F_\lambda := \sum_{i=1}^n (X_i - a_i) - \lambda$, για το οποίο ισχύει $\varphi_{(a_1, \dots, a_n)}(F_\lambda) = \lambda$).

Χρησιμοποιώντας το 1ο θεώρημα ισομορφισμών δακτυλίων (βλ. θεώρημα 1.1.10) σχηματίζουμε έναν ισομορφισμό

$$\overline{\varphi}_{(a_1, \dots, a_n)} : \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] / \mathbf{Ker}(\varphi_{(a_1, \dots, a_n)}) \xrightarrow{\cong} \mathbf{k}.$$

Αρκεί να δειχθεί ότι ισχύει $\mathbf{Ker}(\varphi_{(a_1, \dots, a_n)}) = I$ (διότι ο ανωτέρω πηλικοδακτύλιος είναι σώμα, βλ. θεώρημα 1.1.14). Ο εγκλεισμός

$$\langle X_1 - a_1, \dots, X_n - a_n \rangle \subseteq \mathbf{Ker}(\varphi_{(a_1, \dots, a_n)}) = \{F \in \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] \mid F(a_1, \dots, a_n) = 0\}$$

είναι προφανής. Ο αντίστροφος εγκλεισμός “ $\supseteq$ ” έπεται από την άσκηση **A-1-7** (b). Τέλος, είναι εύκολο να αποδειχθεί ότι ο φυσικός ομομορφισμός από το σώμα $\mathbf{k}$ στον $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] / I$ ο δημιουργούμενος από τη σύνθεση

$$\mathbf{k} \hookrightarrow \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] \twoheadrightarrow \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] / I$$

είναι ένας ισομορφισμός, καθότι ισούται με τον $\overline{\varphi}_{(a_1, \dots, a_n)}^{-1}$. □

A-1-22. ► *Απόδειξη προτάσεως 1.4.3:* (a) Επειδή έχουμε $\langle a \rangle = Ra$ και $\langle b \rangle = Rb$, τούτο έπεται άμεσα από το (a) τής σημειώσεως 1.4.2.

(b) Προφανώς,

$$\begin{aligned} \langle a \rangle \langle b \rangle &= \left\{ \sum_{j=1}^k (r_j a) (s_j b) \mid r_1, \dots, r_k, s_1, \dots, s_k \in R, k \in \mathbb{N} \right\} \\ &= \left\{ \left(\sum_{j=1}^k r_j s_j \right) ab \mid r_1, \dots, r_k, s_1, \dots, s_k \in R, k \in \mathbb{N} \right\} \\ &= Rab, \end{aligned}$$

όπου $Rab = \langle ab \rangle$. □

► *Απόδειξη προτάσεως 1.4.4:* (a) Έστω τυχόν $a \in (I_1 + I_2) + I_3$. Το a γράφεται ως άθροισμα $c + a_3$, όπου $c \in I_1 + I_2$ και $a_3 \in I_3$, και το $c = a_1 + a_2$, όπου $a_1 \in I_1$ και $a_2 \in I_2$. Επομένως, λόγω τής προσεταιριστικής ιδιότητας τής προσθέσεως,

$$a = (a_1 + a_2) + a_3 = a_1 + (a_2 + a_3) \in I_1 + (I_2 + I_3),$$

ήτοι $(I_1 + I_2) + I_3 \subseteq I_1 + (I_2 + I_3)$. Και αντιστρόφως: εάν $b \in I_1 + (I_2 + I_3)$, τότε το b γράφεται ως άθροισμα $b_1 + d$, όπου $b_1 \in I_1$ και $d \in I_2 + I_3$, και το $d = b_2 + b_3$, όπου $b_2 \in I_2$ και $b_3 \in I_3$. Επομένως, και πάλι λόγω τής προσεταιριστικής ιδιότητας τής προσθέσεως,

$$b = b_1 + (b_2 + b_3) = (b_1 + b_2) + b_3 \in (I_1 + I_2) + I_3.$$

Κατά συνέπειαν, $(I_1 + I_2) + I_3 = I_1 + (I_2 + I_3)$.

(b) Έστω τυχόν $x \in (I_1 I_2) I_3$. Τότε

$$x = \sum_{j=1}^k x_j c_j, \quad \text{όπου } k \in \mathbb{N}, \quad x_j \in I_1 I_2, \quad c_j \in I_3, \quad \forall j \in \{1, \dots, k\}.$$

Παρομοίως, για κάθε $j \in \{1, \dots, k\}$,

$$x_j = \sum_{l=1}^{s_j} a_{jl} b_{jl}, \quad \text{όπου } s_j \in \mathbb{N}, \quad a_{jl} \in I_1, \quad b_{jl} \in I_2, \quad \forall l \in \{1, \dots, s_j\}.$$

Επομένως, λόγω τής επιμεριστικής ιδιότητας,

$$x = \sum_{j=1}^k \left(\sum_{l=1}^{s_j} a_{jl} b_{jl} \right) c_j = \sum_{j=1}^k \sum_{l=1}^{s_j} a_{jl} (b_{jl} c_j) \in I_1 (I_2 I_3) \implies (I_1 I_2) I_3 \subseteq I_1 (I_2 I_3).$$

Αναλόγως αποδεικνύεται και η εγγλειστική σχέση $I_1 (I_2 I_3) \subseteq (I_1 I_2) I_3$.

(c) Έστω τυχόν $x \in I_1 (I_2 + I_3)$. Τότε

$$x = \sum_{j=1}^k a_j (b_j + c_j), \quad \text{όπου } k \in \mathbb{N}, \quad a_j \in I_1, \quad b_j \in I_2, \quad c_j \in I_3, \quad \forall j \in \{1, \dots, k\},$$

οπότε, λόγω τής επιμεριστικής ιδιότητας,

$$x = \underbrace{\sum_{j=1}^k a_j b_j}_{\in I_1 I_2} + \underbrace{\sum_{j=1}^k a_j c_j}_{\in I_1 I_3},$$

απ' όπου έπεται ότι $I_1 (I_2 + I_3) \subseteq (I_1 I_2) + (I_1 I_3)$. Αναλόγως αποδεικνύεται και η αντίστροφη εγγλειστική σχέση, καθώς και η $(I_1 + I_2) I'_3 = (I_1 I'_3) + (I_2 I'_3)$. $\square$

► Απόδειξη προτάσεως 1.4.5: (a) Εάν $x \in I_1 I_2$, τότε

$$x = \sum_{j=1}^k a_j b_j, \quad \text{όπου } k \in \mathbb{N}, \quad a_j \in I_1, \quad b_j \in I_2, \quad \forall j \in \{1, \dots, k\}.$$

Όμως, από τον ορισμό τού ιδεώδους,

$$\left. \begin{array}{l} (a_j \in I_1 \subseteq R) \implies (a_j b_j \in I_2) \implies x \in I_2 \\ (b_j \in I_2 \subseteq R) \implies (a_j b_j \in I_1) \implies x \in I_1 \end{array} \right\} \implies x \in I_1 \cap I_2.$$

(b) Έστω τυχόν $x \in (I_1 + I_2) (I_1 + I_3)$. Τότε

$$x = \sum_{j=1}^k y_j z_j, \quad \text{όπου } k \in \mathbb{N}, \quad y_j \in I_1 + I_2, \quad z_j \in I_1 + I_3, \quad \forall j \in \{1, \dots, k\},$$

οπότε, λόγω τής επιμεριστικής ιδιότητας και τού ότι

$$y_j = a_j + b_j, \quad z_j = c_j + d_j,$$

για κάποια $a_j \in I_1, b_j \in I_2, c_j \in I_1, d_j \in I_3, \forall j \in \{1, \dots, k\}$, έχουμε

$$x = \left(\underbrace{\sum_{j=1}^k (a_j c_j + a_j d_j + b_j c_j)}_{\in I_1} + \underbrace{\sum_{j=1}^k b_j d_j}_{\in I_2 I_3} \right) \in I_1 + I_2 I_3,$$

δηλαδή $(I_1 + I_2) (I_1 + I_3) \subseteq I_1 + I_2 I_3$. Η δεύτερη εγκλειστική σχέση έπεται άμεσα από το (a). $\square$

► *Απόδειξη προτάσεως 1.4.11*: (a) Έστω τυχόν στοιχείο $r \in (I_1 : I_3) + (I_2 : I_3)$. Τότε $r = r_1 + r_2$, όπου $r_1 \in (I_1 : I_3)$ και $r_2 \in (I_2 : I_3)$. Ως εκ τούτου,

$$\left. \begin{array}{l} r_1 I_3 \subseteq I_1 \\ r_2 I_3 \subseteq I_2 \end{array} \right\} \implies (r_1 + r_2) I_3 \subseteq I_1 + I_2,$$

απ' όπου συνάγεται ότι $r \in (I_1 + I_2) : I_3$, οπότε $(I_1 : I_3) + (I_2 : I_3) \subseteq (I_1 + I_2) : I_3$.

(b) Έστω τυχόν $r \in I_1 : (I_2 + I_3)$. Τότε $ra \in I_1, \forall a \in I_2 + I_3$. Επομένως, λαμβάνοντας υπ' όψιν ότι $I_2 \subseteq I_2 + I_3$ και $I_3 \subseteq I_2 + I_3$, συνάγουμε ότι

$$\left. \begin{array}{l} ra \in I_1, \forall a \in I_2 (\subseteq I_2 + I_3) \\ ra \in I_1, \forall a \in I_3 (\subseteq I_2 + I_3) \end{array} \right\} \implies \left. \begin{array}{l} r \in (I_1 : I_2) \\ r \in (I_1 : I_3) \end{array} \right\} \implies r \in (I_1 : I_2) \cap (I_1 : I_3).$$

Άρα $I_1 : (I_2 + I_3) \subseteq (I_1 : I_2) \cap (I_1 : I_3)$. Και αντιστρόφως: εάν

$$r \in (I_1 : I_2) \cap (I_1 : I_3) \implies r I_2 \subseteq I_1 \text{ και } r I_3 \subseteq I_1,$$

οπότε

$$r I_2 + r I_3 = r (I_2 + I_3) \subseteq I_1 + I_1 = I_1 \implies r \in I_1 : (I_2 + I_3).$$

Εν συνεχεία υποθέτουμε ότι $r \in (I_1 \cap I_2) : I_3$, δηλαδή ότι ισχύει η εγκλειστική σχέση $r I_3 \subseteq I_1 \cap I_2$. Επειδή $I_1 \cap I_2 \subseteq I_1$ και $I_1 \cap I_2 \subseteq I_2$, έχουμε $r I_3 \subseteq I_1$ και $r I_3 \subseteq I_2$, δηλαδή $r \in (I_1 : I_3) \cap (I_2 : I_3)$. Και αντιστρόφως: εάν $r \in (I_1 : I_3) \cap (I_2 : I_3)$, τότε $r I_3 \subseteq I_1$ και $r I_3 \subseteq I_2$, οπότε $r I_3 \subseteq I_1 \cap I_2 \implies r \in (I_1 \cap I_2) : I_3$.

(c) Έστω τυχόν $r \in (I_1 : I_2) I_2$. Τότε

$$r = \sum_{j=1}^k a_j b_j, \quad \text{όπου } k \in \mathbb{N}, \quad a_j \in (I_1 : I_2), \quad b_j \in I_2, \quad \forall j \in \{1, \dots, k\},$$

οπότε

$$\left[\begin{array}{l} a_j I_2 \subseteq I_1 \\ b_j \in I_2 \end{array} \right\} \implies a_j b_j \in I_1, \quad \forall j \in \{1, \dots, k\} \implies r \in I_1 \implies (I_1 : I_2) I_2 \subseteq I_1.$$

Εν συνεχεία υποθέτουμε ότι $r \in I_1$. Προφανώς, $ra \in I_1 I_2$, $\forall a \in I_2$. Αυτό σημαίνει αυτομάτως ότι $r \in ((I_1 I_2) : I_2)$, οπότε ισχύει και η εγκλειστική σχέση $I_1 \subseteq ((I_1 I_2) : I_2)$.

(d) Έστω τυχόν $r \in (I_1 : I_2) : I_3$. Τότε $ra \in I_1 : I_2$, $\forall a \in I_3$, οπότε

$$[(ra) b = (rb) a \in I_1, \quad \forall a \in I_3, \quad \forall b \in I_2] \implies [rb \in I_1 : I_3, \quad \forall b \in I_2] \implies r \in (I_1 : I_3) : I_2.$$

Άρα $(I_1 : I_2) : I_3 \subseteq (I_1 : I_3) : I_2$. Και αντιστρόφως· εάν $r \in (I_1 : I_3) : I_2$, τότε $ra \in I_1 : I_3$, για κάθε $a \in I_2$, οπότε

$$[(ra) b = (rb) a \in I_1, \quad \forall a \in I_2, \quad \forall b \in I_3] \implies [rb \in I_1 : I_2, \quad \forall b \in I_3] \implies r \in (I_1 : I_2) : I_3,$$

απ' όπου έπεται ότι $(I_1 : I_3) : I_2 \subseteq (I_1 : I_2) : I_3$. Άρα $(I_1 : I_2) : I_3 = (I_1 : I_3) : I_2$. Υπολείπεται να δείξουμε την ισότητα $J_1 = J_2$, όπου

$$J_1 = I_1 : (I_2 I_3), \quad J_2 = (I_1 : I_2) : I_3.$$

Μέσω τού ορισμού τού πηλίκου ιδεωδών και τής μεταθετικότητας τού δακτυλίου αναφοράς μας λαμβάνουμε

$$\left. \begin{array}{l} J_1 (I_2 I_3) \subseteq I_1 \\ J_2 I_3 \subseteq I_1 : I_2 \end{array} \right\} \implies \left. \begin{array}{l} (J_1 I_3) I_2 \subseteq I_1 \\ (J_2 I_3) I_2 \subseteq I_1 \end{array} \right\} \implies \left. \begin{array}{l} J_1 I_3 \subseteq I_1 : I_2 \\ J_2 (I_2 I_3) \subseteq I_1 \end{array} \right\} \implies \left. \begin{array}{l} J_1 \subseteq J_2 \\ J_2 \subseteq J_1 \end{array} \right\},$$

οπότε όντως $J_1 = J_2$. □

A-1-23. ► Απόδειξη πορίσματος 1.4.10: (a) Έστω τυχόν $a \in \langle m \rangle \cap \langle n \rangle$. Τότε $a \in \langle m \rangle$ και $a \in \langle n \rangle$, οπότε $a = \lambda m = \kappa n$, για κάποιους $\lambda, \kappa \in \mathbb{Z}$. Έστω $d := \mu\delta(m, n)$. Προφανώς,

$$\lambda \left(\frac{m}{d} \right) d = \kappa \left(\frac{n}{d} \right) d \implies \lambda \left(\frac{m}{d} \right) = \kappa \left(\frac{n}{d} \right) \implies \frac{n}{d} \mid \lambda \left(\frac{m}{d} \right),$$

κι επειδή $\mu\delta\left(\frac{m}{d}, \frac{n}{d}\right) = 1$, έχουμε

$$\frac{n}{d} \mid \lambda \implies \lambda = \nu \frac{n}{d},$$

για κάποιον $\nu \in \mathbb{Z}$. Κατά συνέπεια,

$$a = \lambda m = \nu \frac{n}{d} m = \left(\frac{mn}{d} \right) \nu = \text{sgn}(mn) \text{εκπ}(m, n) \nu \implies a \in \langle \text{εκπ}(m, n) \rangle,$$

ήτοι $\langle m \rangle \cap \langle n \rangle \subseteq \langle \text{εκπ}(m, n) \rangle$. Και αντιστρόφως· εάν $a \in \langle \text{εκπ}(m, n) \rangle$, τότε ισχύει η ισότητα $a = \mu \text{εκπ}(m, n)$, για κάποιον $\mu \in \mathbb{Z}$, οπότε

$$a = \mu \frac{|m| |n|}{\mu\delta(m, n)} = m \left(\frac{\mu \text{sgn}(m) |n|}{\mu\delta(m, n)} \right) = n \left(\frac{\mu \text{sgn}(n) |m|}{\mu\delta(m, n)} \right),$$

όπου $\frac{\mu \operatorname{sgn}(m) |n|}{\mu\kappa\delta(m,n)} \in \mathbb{Z}$ και $\frac{\mu \operatorname{sgn}(n) |m|}{\mu\kappa\delta(m,n)} \in \mathbb{Z}$. Συνεπώς έχουμε $a \in \langle m \rangle \cap \langle n \rangle$, οπότε ισχύει και ο εγλιερισμός $\langle \epsilon\kappa\mu(m,n) \rangle \subseteq \langle m \rangle \cap \langle n \rangle$.

(b) Κατά την πρόταση 1.4.3 (a), $\langle m \rangle + \langle n \rangle = \{xm + yn \mid x, y \in \mathbb{Z}\}$. Επειδή ο μέγιστος κοινός διαιρέτης των m και n γράφεται ως ακέραιος γραμμικός συνδυασμός των m και n , έχουμε

$$\mu\kappa\delta(m,n) \in (\langle m \rangle + \langle n \rangle) \implies \langle \mu\kappa\delta(m,n) \rangle \subseteq \langle m \rangle + \langle n \rangle.$$

Και αντιστρόφως: εάν $d := \mu\kappa\delta(m,n)$ και $a \in \langle m \rangle + \langle n \rangle$, τότε

$$(a = \kappa m + \lambda n, \quad \kappa, \lambda \in \mathbb{Z}) \implies a = \left(\frac{\kappa m}{d} + \frac{\lambda n}{d} \right) d,$$

όπου $\frac{\kappa m}{d} + \frac{\lambda n}{d} \in \mathbb{Z}$, οπότε $a \in \langle \mu\kappa\delta(m,n) \rangle$. Τούτο σημαίνει ότι $\langle m \rangle + \langle n \rangle \subseteq \langle d \rangle$.

(c) Προφανές επί τη βάση της προτάσεως 1.4.3 (b).

(d) Ας υποθέσουμε ότι $r \in \langle m \rangle : \langle n \rangle$. Τότε -εξ ορισμού- $ra \in \langle m \rangle$ για κάθε $a \in \langle n \rangle$. Ιδιαίτερος,

$$rn \in \langle m \rangle \implies [\exists b \in \mathbb{Z} : rn = bm].$$

Εάν $d := \mu\kappa\delta(m,n)$, τότε $\mu\kappa\delta\left(\frac{m}{d}, \frac{n}{d}\right) = 1$, οπότε

$$r \frac{n}{d} = b \frac{m}{d} \implies \frac{n}{d} \mid b \frac{m}{d} \implies \frac{n}{d} \mid b \implies b = c \frac{n}{d},$$

για κάποιον $c \in \mathbb{Z}$. Άρα

$$r \frac{n}{d} = c \frac{n}{d} \frac{m}{d} \implies r = c \frac{m}{d} = c \frac{m}{\mu\kappa\delta(m,n)} \implies r \in \left\langle \frac{m}{\mu\kappa\delta(m,n)} \right\rangle,$$

ήτοι $\langle m \rangle : \langle n \rangle \subseteq \left\langle \frac{m}{\mu\kappa\delta(m,n)} \right\rangle$. Και αντιστρόφως: εάν $s \in \left\langle \frac{m}{\mu\kappa\delta(m,n)} \right\rangle$, τότε $s = \kappa \frac{m}{d}$, όπου $\kappa \in \mathbb{Z}$ και $d := \mu\kappa\delta(m,n)$, οπότε για κάθε στοιχείο λn του $\langle n \rangle$ ($\lambda \in \mathbb{Z}$), έχουμε

$$s\lambda n = \left(\kappa \frac{m}{d} \right) \lambda n = \left(\kappa \lambda \frac{n}{d} \right) m \in \langle m \rangle \implies s \in \langle m \rangle : \langle n \rangle,$$

ήτοι $\left\langle \frac{m}{\mu\kappa\delta(m,n)} \right\rangle \subseteq \langle m \rangle : \langle n \rangle$. □

A-1-24. Επειδή για οιαδήποτε ιδεώδη I, J του R έχουμε $IJ = JI$, εργαζόμαστε επαγωγικώς επί του κ :

$$\begin{aligned} (I_1 \cdots I_n)^{\kappa+1} &= (I_1 \cdots I_n)^\kappa I_1 \cdots I_n \\ &= I_1^\kappa \cdots I_n^\kappa \cdot I_1 \cdots I_n = I_1^{\kappa+1} \cdots I_n^{\kappa+1}. \end{aligned}$$

(Για $\kappa = 1$ ο ισχυρισμός είναι προφανώς αληθής.) □

A-1-25. Έστω ότι τα I, J είναι δυο ιδεώδη ενός δακτυλίου R . Εάν τα I, J είναι μεταξύ τους πρώτα, τότε, σύμφωνα με το (c) τής προτάσεως 1.4.4, έχουμε

$$R = R^2 = (I + J)(I + J) = I^2 + IJ + J^2 = I(I + J) + J^2 = I + J^2.$$

Ακολουθώντας την ίδια συλλογιστική (για τους εκθέτες του J) αποδεικνύουμε επαγωγικά ότι

$$I + J^n = R, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Εν συνεχεία, εναλλάσσοντας τους ρόλους των I και J^n αποδεικνύουμε επαγωγικά ότι

$$I^m + J^n = R$$

για οιοσδήποτε $m, n \in \mathbb{N}$. □

A-1-26. Εάν τα I, J είναι δυο ιδεώδη του R , τα οποία είναι πρώτα μεταξύ τους, τότε, σύμφωνα με τις ασκήσεις **A-1-24**, **A-1-25** και το (a) του λήμματος 1.4.7, έχουμε

$$I + J = R \Rightarrow I^\kappa + J^\kappa = R \Rightarrow I^\kappa \cap J^\kappa = I^\kappa J^\kappa = (IJ)^\kappa = (I \cap J)^\kappa,$$

για κάθε $\kappa \in \mathbb{N}$. Έστω n ένας φυσικός αριθμός ≥ 2 . Εάν τα $I_1, \dots, I_n$ είναι ιδεώδη του R και εάν τα ιδεώδη I_i και $J_i := \bigcap \{I_j \mid j \in \{1, \dots, n\} \setminus \{i\}\}$ είναι πρώτα μεταξύ τους, τότε, κάνοντας χρήση των ανωτέρω ισοτήτων και επαγωγής επί του n , λαμβάνουμε

$$\begin{aligned} I_1^\kappa \cap \dots \cap I_n^\kappa &= (I_1^\kappa \cap \dots \cap I_{n-1}^\kappa) \cap I_n^\kappa \\ &= (I_1 \cdots I_{n-1})^\kappa \cap I_n^\kappa \\ &= (I_1 \cdots I_{n-1})^\kappa \cdot I_n^\kappa \\ &= (I_1 \cdots I_n)^\kappa \end{aligned}$$

και

$$\begin{aligned} (I_1 \cap \dots \cap I_n)^\kappa &= ((I_1 \cap \dots \cap I_{n-1}) \cap I_n)^\kappa \\ &= (J_n \cap I_n)^\kappa = (J_n \cdot I_n)^\kappa = J_n^\kappa \cdot I_n^\kappa \\ &= (I_1 \cap \dots \cap I_{n-1})^\kappa \cdot I_n^\kappa \\ &= (I_1 \cdots I_{n-1})^\kappa \cdot I_n^\kappa \\ &= (I_1 \cdots I_n)^\kappa, \end{aligned}$$

αντιστοίχως. □

A-1-27. (a) Εξ υποθέσεως, $I_1 \subseteq I_2$. Έστω τυχόν $r \in I_1 : I_3$. Τότε

$$ra \in I_1, \forall a \in I_3 \Rightarrow ra \in I_2, \forall a \in I_3 \Rightarrow r \in I_2 : I_3.$$

Άρα $I_1 : I_3 \subseteq I_2 : I_3$. Έστω τώρα τυχόν $r \in I_3 : I_2$. Προφανώς, $ra \in I_3, \forall a \in I_2$. Εάν $b \in I_1$, τότε

$$b \in I_2, rb \in I_3 \Rightarrow r \in I_3 : I_1.$$

Κατά συνέπειαν, $I_3 : I_1 \supseteq I_3 : I_2$.

(b) Προφανώς,

$$I_1 : I_2 = R \Leftrightarrow 1_R \in I_1 : I_2 \Leftrightarrow 1_R \cdot a \in I_1, \forall a \in I_2 \Leftrightarrow I_2 \subseteq I_1.$$

(c) Εφαρμόζοντας το (d) τής προτάσεως 1.4.11 λαμβάνουμε για κάθε $n \in \mathbb{N}$

$$I_1 : I_2^{n+1} = I_1 : (I_2 \cdot I_2^n) = (I_1 : I_2^n) : I_2 = (I_1 : I_2) : I_2^n.$$

(d) Εφαρμόζοντας το (d) τής προτάσεως 1.4.11 λαμβάνουμε

$$I_1 : (I_1 + I_2) = (I_1 : I_1) \cap (I_1 : I_2) = R \cap (I_1 : I_2) = I_1 : I_2.$$

Τούτο αποπερατώνει τις αποδείξεις μας. □

A-1-28. (a) Υποθέτοντας ότι $I^n \subseteq J$, για κάποιον $n \in \mathbb{N}$, και θεωρώντας τυχόν στοιχείο $r \in \text{Rad}(I)$ συμπεραίνουμε ότι

$$\exists m \in \mathbb{N} : r^m \in I \Rightarrow (r^m)^n \in I^n \Rightarrow r^{mn} \in J \Rightarrow r \in \text{Rad}(J),$$

οπότε $\text{Rad}(I) \subseteq \text{Rad}(J)$.

(b) Το ότι $\text{Rad}(\text{Rad}(I)) = \text{Rad}(I)$ έχει ήδη αποδειχθεί στην άσκηση **A-1-18**.

(c) Προφανώς,

$$I^k \subseteq I, \forall k \in \mathbb{N} \Rightarrow \text{Rad}(I^k) \subseteq \text{Rad}(I), \forall k \in \mathbb{N}.$$

Από την άλλη μεριά, λόγω τού (a),

$$I^{k+1} \subseteq I^k, \forall k \in \mathbb{N} \Rightarrow \text{Rad}(I) \subseteq \text{Rad}(I^k), \forall k \in \mathbb{N}.$$

Άρα τελικώς $\text{Rad}(I^k) = \text{Rad}(I), \forall k \in \mathbb{N}$.

(d) Προφανώς, $\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J))$. Επίσης,

$$\left. \begin{array}{l} I \subseteq \text{Rad}(I) \\ J \subseteq \text{Rad}(J) \end{array} \right\}, I + J \subseteq \text{Rad}(I + J) \Rightarrow \text{Rad}(I + J) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J)).$$

Έστω τυχόν $r \in \text{Rad}(I) + \text{Rad}(J)$. Τότε $r = y + z$, όπου $y \in \text{Rad}(I)$ και $z \in \text{Rad}(J)$, οπότε

$$\exists m, \kappa \in \mathbb{N} : y^m \in I, z^\kappa \in J$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow r^{m+\kappa} &= (y+z)^{m+\kappa} = \sum_{j=0}^{m+\kappa} \binom{m+\kappa}{j} y^j z^{m+\kappa-j} \\ &= z^\kappa \left(\sum_{j=0}^{m-1} \binom{m+\kappa}{j} y^j z^{m-j} \right) + y^m z^\kappa + y^m \left(\sum_{j=m+1}^{m+\kappa} \binom{m+\kappa}{j} y^{j-m} z^{m+\kappa-j} \right) \in I + J \end{aligned}$$

$$\Rightarrow r \in \text{Rad}(I + J).$$

Εξ αυτού έπεται ότι $\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(I + J)$ και κατ' επέκτασιν

$$\text{Rad}(\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J)) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(I + J)) \stackrel{(b)}{=} \text{Rad}(I + J).$$

Άρα τελικώς $\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(I) + \text{Rad}(J)) = \text{Rad}(I + J)$.

(ε) Εάν $r \in \text{Rad}(I \cap J)$, τότε $\exists m \in \mathbb{N} : r^m \in I \cap J$, οπότε $r^m \in I$ και $r^m \in J$, απ' όπου έπεται ότι $r \in \text{Rad}(I) \cap \text{Rad}(J)$. Άρα $\text{Rad}(I \cap J) \subseteq \text{Rad}(I) \cap \text{Rad}(J)$. Και αντιστρόφως: εάν $r \in \text{Rad}(I) \cap \text{Rad}(J)$, τότε

$$\exists m, \kappa \in \mathbb{N} : r^m \in I, r^\kappa \in J \Rightarrow r^{m+\kappa} = r^m r^\kappa \in I \cap J \Rightarrow r \in \text{Rad}(I \cap J).$$

Άρα

$$\text{Rad}(I) \cap \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(I \cap J).$$

Εν συνεχεία θεωρούμε εκ νέου τυχόν στοιχείο $r \in \text{Rad}(I \cap J)$. Προφανώς,

$$\exists m \in \mathbb{N} : r^m \in I \cap J \Rightarrow r^{2m} = r^m r^m \in IJ \Rightarrow r \in \text{Rad}(IJ).$$

Κατά συνέπειαν, $\text{Rad}(I \cap J) \subseteq \text{Rad}(IJ)$. Και αντιστρόφως: κατά το (α) τής προτάσεως 1.4.5,

$$IJ \subseteq I \cap J \Rightarrow \text{Rad}(IJ) \subseteq \text{Rad}(I \cap J).$$

Άρα τελικώς $\text{Rad}(I) \cap \text{Rad}(J) = \text{Rad}(I \cap J) = \text{Rad}(IJ)$.

(f) Βάσει τού (α) τής προτάσεως 1.4.5,

$$\text{Rad}(I) \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(I) \cap \text{Rad}(J) \stackrel{(e)}{=} \text{Rad}(IJ).$$

Επιπροσθέτως,

$$IJ \subseteq \text{Rad}(I) \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(I) \text{Rad}(J)).$$

Εξάλλου, $\text{Rad}(I) \text{Rad}(J) \subseteq \text{Rad}(IJ)$, οπότε

$$\text{Rad}(\text{Rad}(I) \text{Rad}(J)) \subseteq \text{Rad}(\text{Rad}(IJ)) \stackrel{(b)}{=} \text{Rad}(IJ).$$

Άρα τελικώς $\text{Rad}(IJ) = \text{Rad}(\text{Rad}(I) \text{Rad}(J))$.

(g) Έστω τυχόν $r \in \text{Rad}(I : J)$. Τότε

$$\exists m \in \mathbb{N} : r^m \in \text{Rad}(I : J) \Rightarrow r^m a \in I, \forall a \in J.$$

Έστω τυχόν $b \in \text{Rad}(J)$. Τότε

$$\exists \kappa \in \mathbb{N} : b^\kappa \in J \Rightarrow r^m b^\kappa \in I,$$

οπότε

$$(rb)^{m+\kappa} = (r^m b^\kappa) r^\kappa b^m \in I \Rightarrow rb \in \text{Rad}(J).$$

Αυτό σημαίνει ότι $r \in \text{Rad}(I) : \text{Rad}(J)$. Άρα $\text{Rad}(I) : \text{Rad}(J) \supseteq \text{Rad}(I : J)$.

(h) Εάν ο $\pi : R \rightarrow R/I$ είναι ο φυσικός επιμορφισμός και $r \in \text{Rad}(I)$, τότε

$$\exists m \in \mathbb{N} : r^m \in I \Rightarrow \pi(r^m) = \pi(r)^m = 0_{R/I} \Rightarrow \pi(r) \in \text{Nil}(R/I) \Rightarrow r \in \pi^{-1}(\text{Nil}(R/I)).$$

Άρα $\text{Rad}(I) \subseteq \pi^{-1}(\text{Nil}(R/I))$. Και αντιστρόφως· εάν $r \in \pi^{-1}(\text{Nil}(R/I))$, τότε

$$\pi(r) \in \text{Nil}(R/I) \Rightarrow \exists m \in \mathbb{N} : \pi(r)^m = \pi(r^m) = 0_{R/I} \Rightarrow r^m \in I \Rightarrow r \in \text{Rad}(I),$$

οπότε $\text{Rad}(I) \supseteq \pi^{-1}(\text{Nil}(R/I))$. □

A-1-29. Εξ υποθέσεως $\exists \kappa \in \mathbb{N}$ και $a_1, \dots, a_\kappa \in R : I = \langle a_1, \dots, a_\kappa \rangle$ και $I \subseteq \text{Rad}(J)$, οπότε

$$\exists m_j \in \mathbb{N} : a_j^{m_j} \in I, \forall j \in \{1, \dots, \kappa\}.$$

Θέτουμε $n := m_1 + \dots + m_\kappa$. Κατά το (d) τής σημειώσεως 1.4.2,

$$I^n = \langle \{ a_1^{i_1} a_2^{i_2} \dots a_\kappa^{i_\kappa} \mid (i_1, \dots, i_\kappa) \in \mathbb{N}_0^\kappa : i_1 + \dots + i_\kappa = n \} \rangle.$$

Θα συμπεράνουμε ότι $I^n \subseteq J$ αποδεικνύοντας ότι *καθένας των γεννητόρων του I^n ανήκει στο J* . Προς τούτο αρκεί να αποδειχθεί ότι σε *κάθε* γινόμενο

$$a_1^{i_1} a_2^{i_2} \dots a_\kappa^{i_\kappa}, \quad i_1 + \dots + i_\kappa = n,$$

κάποιος εκ των εκθετών i_j , $j \in \{1, \dots, \kappa\}$, είναι $\geq m_j$ (διότι εν τοιαύτη περιπτώσει και ολόκληρο το γινόμενο $a_1^{i_1} a_2^{i_2} \dots a_\kappa^{i_\kappa}$ θα ανήκει στο J , αφού το J είναι ιδεώδες τού

R). Υποθέτοντας την ύπαρξη ενός γεννήτορα $a_1^{i_1} a_2^{i_2} \cdots a_\kappa^{i_\kappa}$ του I^n , για τον οποίο ισχύει $i_j < m_j$ για κάθε $j \in \{1, \dots, \kappa\}$, θα καταλήγαμε σε αντίφαση, καθόσον

$$i_1 + \cdots + i_\kappa < m_1 + \cdots + m_\kappa = n.$$

Άρα πράγματι $I^n \subseteq J$. □

A-1-30. (a) Εάν $s \in I_1^{\text{ext}(f)} + I_2^{\text{ext}(f)}$, τότε $s = s_1 + s_2$, όπου $s_1 \in I_1^{\text{ext}(f)}$ και $s_2 \in I_2^{\text{ext}(f)}$, οπότε

$$\exists m \in \mathbb{N}, a_1, \dots, a_m \in I_1, t_1, \dots, t_m \in R' : s_1 = \sum_{i=1}^m t_i f(a_i),$$

και

$$\exists n \in \mathbb{N}, b_1, \dots, b_n \in I_2, u_1, \dots, u_n \in R' : s_2 = \sum_{j=1}^n u_j f(b_j).$$

Επομένως,

$$\left. \begin{array}{l} s_1 \in f(I_1)R' \subseteq f(I_1 + I_2)R' \\ s_2 \in f(I_2)R' \subseteq f(I_1 + I_2)R' \end{array} \right\} \Rightarrow s \in f(I_1 + I_2)R' = (I_1 + I_2)^{\text{ext}(f)},$$

απ' όπου έπεται ότι $I_1^{\text{ext}(f)} + I_2^{\text{ext}(f)} \subseteq (I_1 + I_2)^{\text{ext}(f)}$. Και αντιστρόφως: εάν υποθέσουμε ότι $s \in (I_1 + I_2)^{\text{ext}(f)}$, τότε

$$\exists m \in \mathbb{N}, c_1, \dots, c_m \in I_1 + I_2, t_1, \dots, t_m \in R' : s = \sum_{i=1}^m t_i f(c_i).$$

Προφανώς,

$$\exists a_1, \dots, a_m \in I_1, b_1, \dots, b_m \in I_2 : c_i = a_i + b_i,$$

για κάθε $i \in \{1, \dots, m\}$. Ως εκ τούτου,

$$s = \underbrace{\sum_{i=1}^m t_i f(a_i)}_{\in f(I_1)R'} + \underbrace{\sum_{i=1}^m t_i f(b_i)}_{\in f(I_2)R'} \in I_1^{\text{ext}(f)} + I_2^{\text{ext}(f)},$$

οπότε $(I_1 + I_2)^{\text{ext}(f)} \subseteq I_1^{\text{ext}(f)} + I_2^{\text{ext}(f)}$.

(b) Εάν $s \in I_1^{\text{ext}(f)} I_2^{\text{ext}(f)}$, τότε $\exists \kappa \in \mathbb{N}, s_{1,1}, \dots, s_{1,\kappa} \in I_1^{\text{ext}(f)}, s_{2,1}, \dots, s_{2,\kappa} \in I_2^{\text{ext}(f)} :$

$$s = \sum_{i=1}^{\kappa} s_{1,i} s_{2,i}.$$

Επομένως, για κάθε $i \in \{1, \dots, \kappa\}$

$$\exists m \in \mathbb{N}, a_{1,i,1}, \dots, a_{1,i,m} \in I_1, t_{1,i,1}, \dots, t_{1,i,m} \in R' : s_{1,i} = \sum_{\mu=1}^m t_{1,i,\mu} f(a_{1,i,\mu}),$$

και

$$\exists n \in \mathbb{N}, a_{2,i,1}, \dots, a_{2,i,n} \in I_2, t_{2,i,1}, \dots, t_{2,i,n} \in R' : s_{2,i} = \sum_{\nu=1}^n t_{2,i,\nu} f(a_{2,i,\nu}).$$

Εξ αυτού συμπεραίνουμε ότι

$$s = \sum_{i=1}^{\kappa} \left(\sum_{\mu=1}^m t_{1,i,\mu} f(a_{1,i,\mu}) \right) \left(\sum_{\nu=1}^n t_{2,i,\nu} f(a_{2,i,\nu}) \right) = \sum_{i=1}^{\kappa} \sum_{\lambda=2}^{m+n} \sum_{\mu+\nu=\lambda} \xi_{i,\lambda},$$

όπου

$$\xi_{i,\lambda} := t_{1,i,\mu} t_{2,i,\nu} f(a_{1,i,\mu}) f(a_{2,i,\nu}) = t_{1,i,\mu} t_{2,i,\nu} f(a_{1,i,\mu} a_{2,i,\nu}) \in (I_1 I_2)^{\text{ext}(f)},$$

απ' όπου έπεται ότι $s \in (I_1 I_2)^{\text{ext}(f)}$. Άρα $I_1^{\text{ext}(f)} I_2^{\text{ext}(f)} \subseteq (I_1 I_2)^{\text{ext}(f)}$. Και αντιστρόφως: εάν $s \in (I_1 I_2)^{\text{ext}(f)}$, τότε

$$\exists m \in \mathbb{N}, r_1, \dots, r_m \in I_1 I_2, t_1, \dots, t_m \in R' : s = \sum_{i=1}^m t_i f(r_i).$$

Επομένως, για κάθε $i \in \{1, \dots, m\}$

$$\exists \kappa \in \mathbb{N}, a_{1,1,i}, \dots, a_{1,\kappa,i} \in I_1, a_{2,1,i}, \dots, a_{2,\kappa,i} \in I_2 : r_i = \sum_{j=1}^{\kappa} a_{1,j,i} a_{2,j,i}.$$

Εξ αυτού συμπεραίνουμε ότι

$$s = \sum_{i=1}^m t_i f \left(\sum_{j=1}^{\kappa} a_{1,j,i} a_{2,j,i} \right) = \sum_{i=1}^m \sum_{j=1}^{\kappa} t_i f(a_{1,j,i}) f(a_{2,j,i}) \in I_1^{\text{ext}(f)} I_2^{\text{ext}(f)}.$$

Άρα $(I_1 I_2)^{\text{ext}(f)} \subseteq I_1^{\text{ext}(f)} I_2^{\text{ext}(f)}$.

(c) Εάν $s \in (I_1 \cap I_2)^{\text{ext}(f)}$, τότε

$$\exists m \in \mathbb{N}, r_1, \dots, r_m \in I_1 \cap I_2, t_1, \dots, t_m \in R' : s = \sum_{i=1}^m t_i f(r_i).$$

Επειδή $f(r_i) \in f(I_1 \cap I_2) \subseteq f(I_j)$ για $j \in \{1, 2\}$, διαπιστώνουμε ότι $s \in I_1^{\text{ext}(f)} \cap I_2^{\text{ext}(f)}$.
Κατά συνέπεια,

$$(I_1 \cap I_2)^{\text{ext}(f)} \subseteq I_1^{\text{ext}(f)} \cap I_2^{\text{ext}(f)}.$$

Εάν υποθέσουμε ότι ο f είναι επιμορφισμός, ότι $\text{Ker}(f) \subseteq I_j$, για κάποιον $j \in \{1, 2\}$, και ότι $s \in I_1^{\text{ext}(f)} \cap I_2^{\text{ext}(f)}$, τότε υπάρχει $r \in R : f(r) = s$ και (επειδή $I_1^{\text{ext}(f)} = f(I_1)$ και $I_2^{\text{ext}(f)} = f(I_2)$) υπάρχουν $a \in I_1, b \in I_2 : s = f(a) = f(b)$, οπότε

$$\left. \begin{array}{l} r - a \in \text{Ker}(f) \subseteq I_j \\ r - b \in \text{Ker}(f) \subseteq I_j \end{array} \right\} \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{είτε } r \in I_1, b \in I_1 \cap I_2 \text{ (όταν } j = 1) \\ \text{είτε } r \in I_2, a \in I_1 \cap I_2 \text{ (όταν } j = 2) \end{array} \right\}.$$

Και στις δύο περιπτώσεις, $s \in f(I_1 \cap I_2) = (I_1 \cap I_2)^{\text{ext}(f)}$. Εξ αυτού συμπεραίνουμε ότι Άρα $I_1^{\text{ext}(f)} \cap I_2^{\text{ext}(f)} \subseteq (I_1 \cap I_2)^{\text{ext}(f)}$.

(d) Εάν $s \in (I_1 : I_2)^{\text{ext}(f)}$, τότε $\exists m \in \mathbb{N}, r_1, \dots, r_m \in R, t_1, \dots, t_m \in R' :$

$$s = \sum_{i=1}^m t_i f(r_i),$$

με $r_i I_2 \subseteq I_1, \forall i \in \{1, \dots, m\}$, οπότε

$$f(r_i I_2) = f(r_i) f(I_2) \subseteq f(I_1), \forall i \in \{1, \dots, m\} \Rightarrow s \in I_1^{\text{ext}(f)} : I_2^{\text{ext}(f)},$$

απ' όπου συνάγουμε ότι $(I_1 : I_2)^{\text{ext}(f)} \subseteq I_1^{\text{ext}(f)} : I_2^{\text{ext}(f)}$. Εάν υποθέσουμε ότι ο f είναι επιμορφισμός, ότι $\text{Ker}(f) \subseteq I_1$ και ότι $s \in I_1^{\text{ext}(f)} : I_2^{\text{ext}(f)}$, τότε

$$s I_2^{\text{ext}(f)} = s f(I_2) \subseteq I_1^{\text{ext}(f)} = f(I_1)$$

και υπάρχει $r \in R : f(r) = s$ και

$$\left. \begin{array}{l} f(r) f(I_2) = f(r I_2) \subseteq f(I_1) \Rightarrow r I_2 \subseteq f^{-1}(f(I_1)) \\ \text{Ker}(f) \subseteq I_1 \Rightarrow f^{-1}(f(I_1)) = I_1 \end{array} \right\} \Rightarrow r I_2 \subseteq I_1,$$

οπότε

$$r \in I_1 : I_2 \Rightarrow s = f(r) \in f(I_1 : I_2) = (I_1 : I_2)^{\text{ext}(f)}.$$

Άρα τελικώς $I_1^{\text{ext}(f)} : I_2^{\text{ext}(f)} \subseteq (I_1 : I_2)^{\text{ext}(f)}$.

(e) Εάν $s \in \text{Rad}(I)^{\text{ext}(f)}$, τότε $\exists m \in \mathbb{N}, r_1, \dots, r_m \in \text{Rad}(I), t_1, \dots, t_m \in R' :$

$$s = \sum_{i=1}^m t_i f(r_i),$$

και

$$\exists \nu_i \in \mathbb{N} : r_i^{\nu_i} \in I, \forall i \in \{1, \dots, m\},$$

οπότε

$$f(r_i^{\nu_i}) = f(r_i)^{\nu_i} \in f(I) R' \Rightarrow f(r_i) \in \text{Rad}(I^{\text{ext}(f)}), \forall i \in \{1, \dots, m\},$$

και -κατ' επέκτασιν- $s \in \text{Rad}(I^{\text{ext}(f)})$. Άρα $\text{Rad}(I)^{\text{ext}(f)} \subseteq \text{Rad}(I^{\text{ext}(f)})$. Εάν υποθέσουμε ότι ο f είναι επιμορφισμός, ότι $\text{Ker}(f) \subseteq I$ και ότι $s \in \text{Rad}(I^{\text{ext}(f)})$, τότε υπάρχει $r \in R$: $f(r) = s$ και

$$\left. \begin{array}{l} \exists \kappa \in \mathbb{N} : s^\kappa \in I^{\text{ext}(f)} = f(I) \\ \text{Ker}(f) \subseteq I \Rightarrow f^{-1}(f(I)) = I \end{array} \right\} \Rightarrow r^\kappa \in f^{-1}(f(r^\kappa)) = f^{-1}(s^\kappa) \subseteq I$$

οπότε

$$r \in \text{Rad}(I) \Rightarrow s = f(r) \in f(\text{Rad}(I)) = \text{Rad}(I)^{\text{ext}(f)}.$$

Άρα τελικώς $\text{Rad}(I^{\text{ext}(f)}) \subseteq \text{Rad}(I)^{\text{ext}(f)}$. □

A-1-31. (a) Έστω τυχόν $r \in J_1^{\text{con}(f)} + J_2^{\text{con}(f)}$. Τότε $r = a + b$, για κάποια $a \in f^{-1}(J_1)$ και $b \in f^{-1}(J_2)$, οπότε

$$f(r) = f(a) + f(b) \in J_1 + J_2 \Rightarrow r \in (J_1 + J_2)^{\text{con}(f)},$$

εξ ου και ο εκλεισμός $J_1^{\text{con}(f)} + J_2^{\text{con}(f)} \subseteq (J_1 + J_2)^{\text{con}(f)}$. Εάν υποθέσουμε ότι ο f είναι επιμορφισμός και $r \in (J_1 + J_2)^{\text{con}(f)}$, τότε $f(r) \in J_1 + J_2$, ήτοι $f(r) = c + d$, για κάποια $c \in J_1$ και $d \in J_2$, οπότε υπάρχουν $a \in f^{-1}(J_1)$ και $b \in f^{-1}(J_2)$ με $f(a) = c$ και $f(b) = d$.

Συνεπώς,

$$f(r) = f(a + b) \Rightarrow f(r - a - b) = 0_{R'} \Rightarrow r - a - b = s \in \text{Ker}(f).$$

Επειδή $0_{R'} \in J_1 \cap J_2 \Rightarrow \text{Ker}(f) = f^{-1}(0_{R'}) \subseteq f^{-1}(J_1) \cap f^{-1}(J_2) \subseteq f^{-1}(J_1) + f^{-1}(J_2)$, έχουμε

$$\left. \begin{array}{l} s \in \text{Ker}(f) \subset f^{-1}(J_1) + f^{-1}(J_2) \\ a + b \in f^{-1}(J_1) + f^{-1}(J_2) \end{array} \right\} \Rightarrow r = s + a + b \in J_1^{\text{con}(f)} + J_2^{\text{con}(f)},$$

οπότε $(J_1 + J_2)^{\text{con}(f)} \subseteq J_1^{\text{con}(f)} + J_2^{\text{con}(f)}$.

(b) Έστω τυχόν $r \in J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)}$. Τότε υπάρχουν $\kappa \in \mathbb{N}$, $a_1, \dots, a_\kappa \in f^{-1}(J_1)$, $b_1, \dots, b_\kappa \in f^{-1}(J_2)$:

$$r = \sum_{j=1}^{\kappa} a_j b_j \Rightarrow f(r) = \sum_{j=1}^{\kappa} \underbrace{f(a_j)}_{\in J_1} \underbrace{f(b_j)}_{\in J_2} \in J_1 J_2 \Rightarrow r \in (J_1 J_2)^{\text{con}(f)}.$$

Άρα $J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)} \subseteq (J_1 J_2)^{\text{con}(f)}$. Εάν υποθέσουμε ότι ο f είναι επιμορφισμός με

$$\text{Ker}(f) \subseteq J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)}$$

και $r \in (J_1 J_2)^{\text{con}(f)}$, τότε $\exists \kappa \in \mathbb{N}$, $c_1, \dots, c_\kappa \in J_1$, $d_1, \dots, d_\kappa \in J_2$:

$$f(r) = \sum_{j=1}^{\kappa} c_j d_j,$$

καθώς και $a_1, \dots, a_\kappa \in f^{-1}(J_1)$, $b_1, \dots, b_\kappa \in f^{-1}(J_2)$:

$$f(a_j) = c_j, \quad f(b_j) = d_j, \quad \forall j \in \{1, \dots, \kappa\},$$

οπότε

$$\begin{aligned} f(r) &= \sum_{j=1}^{\kappa} f(a_j) f(b_j) = \sum_{j=1}^{\kappa} f(a_j b_j) \\ \Rightarrow r - \sum_{j=1}^{\kappa} a_j b_j &= s \in \text{Ker}(f) \subseteq J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)}, \end{aligned}$$

απ' όπου έπεται ότι

$$\left. \begin{array}{l} s \in J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)} \\ \sum_{j=1}^{\kappa} a_j b_j \in J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)} \end{array} \right\} \Rightarrow r = J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)}.$$

Τούτο σημαίνει ότι $(J_1 J_2)^{\text{con}(f)} \subseteq J_1^{\text{con}(f)} J_2^{\text{con}(f)}$.

(c) Προφανώς,

$$(J_1 \cap J_2)^{\text{con}(f)} = f^{-1}(J_1 \cap J_2) = f^{-1}(J_1) \cap f^{-1}(J_2) = J_1^{\text{con}(f)} \cap J_2^{\text{con}(f)}.$$

(d) Έστω τυχόν $r \in (J_1 : J_2)^{\text{con}(f)} = f^{-1}(J_1 : J_2)$. Τότε

$$f(r) \in J_1 : J_2 \Rightarrow f(r)a \in J_1, \quad \forall a \in J_2.$$

Για οιοδήποτε $b \in f^{-1}(J_2)$ έχουμε

$$f(b) \in J_2 \Rightarrow f(r)f(b) = f(rb) \in J_1 \Rightarrow rb \in f^{-1}(J_1).$$

Άρα $r \in f^{-1}(J_1) : f^{-1}(J_2) = J_1^{\text{con}(f)} : J_2^{\text{con}(f)}$.

Εάν υποθέσουμε ότι ο f είναι επιμορφισμός και $r \in J_1^{\text{con}(f)} : J_2^{\text{con}(f)}$, τότε

$$ra \in f^{-1}(J_1), \forall a \in f^{-1}(J_2) \Rightarrow f(ra) = f(r)f(a) \in f(f^{-1}(J_1)) = J_1, \forall a \in f^{-1}(J_2),$$

με $f(f^{-1}(J_2)) = J_2$, απ' όπου έπεται ότι $f(r) \in J_1 : J_2 \Rightarrow r \in (J_1 : J_2)^{\text{con}(f)}$.

(e) Εάν $r \in \text{Rad}(J)^{\text{con}(f)}$, τότε $f(r) \in \text{Rad}(J)$ και

$$\exists m \in \mathbb{N} : f(r)^m = f(r^m) \in J \Rightarrow r^m \in J^{\text{con}(f)} \Rightarrow r \in \text{Rad}(J^{\text{con}(f)}).$$

Άρα $\text{Rad}(J)^{\text{con}(f)} \subseteq \text{Rad}(J^{\text{con}(f)})$. Και αντιστρόφως: εάν $r \in \text{Rad}(J^{\text{con}(f)})$, τότε

$$\exists \kappa \in \mathbb{N} : r^\kappa \in f^{-1}(J) \Rightarrow f(r^\kappa) = f(r)^\kappa \in J \Rightarrow f(r) \in \text{Rad}(J),$$

απ' όπου έπεται ότι $r \in \text{Rad}(J)^{\text{con}(f)}$. Άρα $\text{Rad}(J^{\text{con}(f)}) \subseteq \text{Rad}(J)^{\text{con}(f)}$. $\square$

A-1-32. (a) Εάν $I \in \mathcal{I}_R$ και $r \in I$, τότε

$$f(r) \in f(I) \subseteq f(I)R' \Rightarrow r \in f^{-1}(f(r)) \subseteq f^{-1}(f(I)R') = (I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)},$$

οπότε $I \subseteq (I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)}$.

(b) Εάν $J \in \mathcal{I}_{R'}$ και $s \in (J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)} = f(f^{-1}(J))R'$, τότε

$$\exists \kappa \in \mathbb{N}, s_1, \dots, s_\kappa \in R', a_1, \dots, a_\kappa \in f^{-1}(J) : s = \sum_{j=1}^{\kappa} s_j \underbrace{f(a_j)}_{\in J} \in J,$$

οπότε $(J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)} \subseteq J$.

(c) Εάν $I \in \mathcal{I}_R$ και $s \in I^{\text{ext}(f)}$, τότε

$$\exists \kappa \in \mathbb{N}, s_1, \dots, s_\kappa \in R', a_1, \dots, a_\kappa \in I : s = \sum_{j=1}^{\kappa} s_j f(a_j).$$

Κατά το (a), $a_j \in I \subseteq (I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)}$, οπότε

$$f(a_j) \in ((I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)}, \forall j \in \{1, \dots, \kappa\} \Rightarrow s \in ((I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)}.$$

Άρα $I^{\text{ext}(f)} \subseteq ((I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)}$. Από την άλλη μεριά, εφαρμόζοντας το (b) για το ιδεώδες $J := I^{\text{ext}(f)} \in \mathcal{I}_{R'}$, λαμβάνουμε

$$((I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)} \subseteq I^{\text{ext}(f)}.$$

Άρα τελικώς $I^{\text{ext}(f)} = ((I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)}$.

(d) Εάν $J \in \mathcal{I}_{R'}$ και $r \in ((J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)}$, τότε

$$r \in f^{-1}(((J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)}) \Rightarrow f(r) \in (J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)} \underset{(b)}{\subseteq} J$$

$$\Rightarrow r \in f^{-1}(f(r)) \subseteq f^{-1}(J) = J^{\text{con}(f)}.$$

Άρα $((J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)} \subseteq J^{\text{con}(f)}$. Από την άλλη μεριά, εφαρμόζοντας το (a) για το ιδεώδες $I := J^{\text{con}(f)} \in \mathcal{I}_R$, λαμβάνουμε

$$J^{\text{con}(f)} \subseteq ((J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)}.$$

Άρα τελικώς $((J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)} = J^{\text{con}(f)}$.

(ε) Εάν $\mathcal{C}_R(f) := \{J^{\text{con}(f)} \mid J \in \mathcal{I}_{R'}\}$ και $\mathcal{E}_{R'}(f) := \{I^{\text{ext}(f)} \mid I \in \mathcal{I}_R\}$, τότε οι απεικονίσεις

$$\mathcal{C}_R(f) \ni I \longmapsto I^{\text{ext}(f)} \in \mathcal{E}_{R'}(f), \quad \mathcal{E}_{R'}(f) \ni J \longmapsto J^{\text{con}(f)} \in \mathcal{C}_R(f),$$

είναι αμφιροπιτικές και η μία αντίστροφος τής άλλης, διότι κατά τα (c) και (d) έχουμε

$$I^{\text{ext}(f)} = ((I^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)}, \quad \forall I \in \mathcal{I}_R,$$

και

$$((J^{\text{con}(f)})^{\text{ext}(f)})^{\text{con}(f)} = J^{\text{con}(f)}, \quad \forall J \in \mathcal{I}_{R'},$$

αντιστοίχως.

(f) Εάν ο f είναι επιμορφισμός, τότε $\mathcal{C}_R(f) = \{I \in \mathcal{I}_R \mid I \supseteq \text{Ker}(f)\}$, $\mathcal{E}_{R'}(f) = \mathcal{I}_{R'}$, και οι απεικονίσεις

$$\mathcal{C}_R(f) \ni I \longmapsto f(I) \in \mathcal{E}_{R'}(f), \quad \mathcal{E}_{R'}(f) \ni J \longmapsto f^{-1}(J) \in \mathcal{C}_R(f),$$

είναι αμφιροπιτικές και η μία αντίστροφος τής άλλης. Τούτο έπεται άμεσα από τ (ε) και από το ότι για κάθε $I \in \mathcal{I}_R$ με $I \supseteq \text{Ker}(f)$ έχουμε $f(I) = I^{\text{ext}(f)} \in \mathcal{E}_{R'}(f)$. $\square$

A-1-33. Έστω τυχόν πολώνυμο $F \in \mathbf{I}(V) + \mathbf{I}(W)$. Τότε $F = G + H$, για κάποια πολώνυμα $G \in \mathbf{I}(V)$ και $H \in \mathbf{I}(W)$. Για κάθε $P \in V \cap W$ έχουμε

$$F(P) = G(P) + H(P) = 0_{\mathbf{k}} + 0_{\mathbf{k}} = 0_{\mathbf{k}} \Rightarrow F \in \mathbf{I}(V \cap W).$$

Άρα $\mathbf{I}(V) + \mathbf{I}(W) \subseteq \mathbf{I}(V \cap W)$. Βάσει τής προτάσεως 1.4.5 (a) ισχύει

$$\mathbf{I}(V)\mathbf{I}(W) \subseteq \mathbf{I}(V) \cap \mathbf{I}(W).$$

Θεωρούμε τυχόντα $F \in \mathbf{I}(V) \cap \mathbf{I}(W)$ και $P \in V \cup W$. Εάν $P \in V$, τότε $F(P) = 0_{\mathbf{k}}$ (διότι $F \in \mathbf{I}(V)$). Κατ' αναλογία, εάν $P \in W$, τότε $F(P) = 0_{\mathbf{k}}$ (διότι $F \in \mathbf{I}(W)$). Ως εκ τούτου, $F \in \mathbf{I}(V \cup W)$, οπότε $\mathbf{I}(V)\mathbf{I}(W) \subseteq \mathbf{I}(V \cup W)$. $\square$

A-1-34. (a) Έστω τυχόν $F \in I : J$. Εξ ορισμού, $FG \in I, \forall G \in J$. Εάν $P \in \mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J)$, τότε

$$F(P)G(P) = 0_{\mathbf{k}}, \quad \forall G \in J, \forall F \in I : J.$$

Επειδή $P \notin \mathbf{V}(J)$, $\exists G \in J : G(P) \neq 0_{\mathbf{k}}$. Επομένως, χρησιμοποιώντας αυτό το G συμπεραίνουμε ότι

$$F(P) = 0_{\mathbf{k}}, \quad \forall P \in \mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J) \implies F \in \mathbf{I}(\mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J)).$$

(b) Θέτοντας $I = \mathbf{I}(V)$, $J = \mathbf{I}(W)$ στο (a) και εφαρμόζοντας το (5) (a) τής προτάσεως 1.3.1, λαμβάνουμε

$$\mathbf{I}(V) : \mathbf{I}(W) \subseteq \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(V)) \setminus \mathbf{V}(\mathbf{I}(W))) = \mathbf{I}(V \setminus W).$$

Και αντιστρόφως: εάν $F \in \mathbf{I}(V \setminus W)$, τότε $F(P) = 0_{\mathbf{k}}$, $\forall P \in V \setminus W$. Προφανώς, $V = (V \setminus W) \cup (V \cap W)$. Εάν $P \in V \setminus W$, τότε $F(P) = 0_{\mathbf{k}}$, ενώ εάν $P \in V \cap W$, έχουμε $F(P)G(P) = 0_{\mathbf{k}}$ για κάθε $G \in \mathbf{I}(W)$. Άρα

$$F(P)G(P) = 0_{\mathbf{k}}, \forall P \in V, \forall G \in \mathbf{I}(W),$$

οπότε $\mathbf{I}(V \setminus W) \subseteq \mathbf{I}(V) : \mathbf{I}(W)$. □

A-1-35. (a) Έστω

$$\text{Mον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]) := \{X_1^{i_1} X_2^{i_2} \cdots X_n^{i_n} \mid (i_1, i_2, \dots, i_n) \in \mathbb{N}_0^n\}$$

το σύνολο των μονωνύμων τού $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$. Ορίζοντας ως

$$\text{Mον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])_{\leq d}, \quad \text{Mον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])_d$$

τα υποσύνολα τού $\text{Mον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])$ που έχουν βαθμό $\leq d$ και $= d$, αντιστοίχως, και θέτοντας

$$\varphi_{\leq d}(n) := \#(\text{Mον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])_{\leq d}) = \#\{(i_1, \dots, i_n) \in \mathbb{N}_0^n \mid i_1 + \cdots + i_n \leq d\},$$

$$\varphi_d(n) := \#(\text{Mον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])_d) = \#\{(i_1, \dots, i_n) \in \mathbb{N}_0^n \mid i_1 + \cdots + i_n = d\},$$

παρατηρούμε ότι ορίζεται μια αμφίρροψη

$$\begin{aligned} & \{(i_1, \dots, i_n) \in \mathbb{N}_0^n \mid i_1 + \cdots + i_n \leq d\} \\ & \quad \quad \quad \updownarrow \\ & \{(\xi_1, \dots, \xi_n) \in \mathbb{N}^n \mid 1 \leq \xi_1 < \xi_2 < \cdots < \xi_n \leq n + d\}, \end{aligned}$$

όπου

$$(i_1, \dots, i_n) \longmapsto (\xi_1, \dots, \xi_n) := (i_1 + 1, i_1 + i_2 + 2, \dots, i_1 + i_2 + \cdots + i_n + n).$$

Προφανώς,

$$\varphi_{\leq d}(n) = \#\{(\xi_1, \dots, \xi_n) \in \mathbb{N}^n \mid 1 \leq \xi_1 < \xi_2 < \cdots < \xi_n \leq n + d\} = \binom{n+d}{n}$$

και

$$\varphi_d(n) = \varphi_{\leq d}(n) - \varphi_{\leq d-1}(n) = \binom{n+d}{n} - \binom{n+d-1}{n} = \binom{n-1+d}{n-1}.$$

(b) Εάν $I := \langle X_1, \dots, X_n \rangle \subset \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, τότε το I^d παράγεται (εξ ορισμού) από όλα τα μονώνυμα τα ανήκοντα στο $\text{Μον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])_d$ (πρβλ. το (d) τής σημειώσεως 1.4.2), οπότε αποτελείται από εκείνα τα πολυώνυμα τού $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, τα οποία δεν περιέχουν κανέναν όρο βαθμού $< d$. Ο πηλικοδακτύλιος $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]/I^d$, ιδωμένος ως διανυσματικός χώρος υπεράνω τού σώματος $\mathbf{k}$, έχει το σύνολο

$$\{X_1^{i_1} \cdots X_n^{i_n} + I^d \mid (i_1, i_2, \dots, i_n) \in \mathbb{N}_0^n, X_1^{i_1} \cdots X_n^{i_n} \in \text{Μον}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])_{\leq d-1}\}$$

ως βάση του. Αυτό σημαίνει ότι

$$\dim_{\mathbf{k}}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]/I^d) = \varphi_{\leq d-1}(n) = \binom{n-1+d}{n},$$

οπότε ο ισχυρισμός είναι αληθής. $\square$

A-1-36. Έστω I ένα ιδεώδες ενός δακτυλίου R και έστω $\pi : R \longrightarrow R/I$ ο φυσικός επιμορφισμός.

(a) Εάν το J' είναι ένα ιδεώδες τού R/I , τότε το $\pi^{-1}(J') =: J$ είναι ένα ιδεώδες τού R το οποίο περιέχει το I . Πράγματι: εάν $a, b \in J$ και $r \in R$, τότε

$$\left. \begin{array}{l} a + I = \pi(a) \in J' \\ b + I = \pi(b) \in J' \end{array} \right\} \implies (a + I) - (b + I) = (a - b) + I = \pi(a - b) \in J' \implies a - b \in J$$

και $r(a + I) = (ra) + I = \pi(ra) \in J' \implies ra \in J$, με $I \subseteq J$ (διότι για κάθε $a \in I$ έχουμε $a + I = 0_R + I \in J'$, οπότε $a \in \pi^{-1}(J') =: J$).

Από την άλλη μεριά, εάν το J είναι ένα ιδεώδες τού R , το οποίο περιέχει το I , το $\pi(J) =: J'$ αποτελεί ένα ιδεώδες τού R/I . Πράγματι: εάν $a + I, b + I \in J'$ με $a, b \in J$ και $r + I \in R/I$, τότε

$$\begin{aligned} \pi(a - b) &= (a - b) + I = (a + I) - (b + I) \in J', \\ \pi(ra) &= (ra) + I = r(a + I) \in J'. \end{aligned}$$

Κατ' αυτόν τον τρόπο ορίζεται μέσω τής αντιστοιχίας

$$\{\text{ιδεώδη τού } R/I\} \ni J' \longleftrightarrow J \in \left\{ \begin{array}{l} \text{ιδεώδη τού } R \\ \text{τα οποία περιέχουν το } I \end{array} \right\}$$

η ζητούμενη αμφίρροψη (πρβλ. άσκηση A-1-32 (f)).

(b) Το J είναι ένα ριζικό ιδεώδες εάν και μόνον εάν το J' είναι ριζικό. Πράγματι: εάν $J = \text{Rad}(J)$, τότε (προφανώς) $J' \subseteq \text{Rad}(J')$ και για οιοδήποτε $(a + I) \in \text{Rad}(J') \subseteq R/I$

$$\exists n \in \mathbb{N} : (a + I)^n = a^n + I \in J' = \pi(J) \implies a^n \in J = \text{Rad}(J)$$

$$\implies a \in J \implies (a + I) \in J'.$$

Και αντιστρόφως: εάν $J' = \text{Rad}(J')$, τότε (προφανώς) $J \subseteq \text{Rad}(J)$ και για οιοδήποτε $a \in \text{Rad}(J)$

$$\exists n \in \mathbb{N} : a^n \in J \implies a^n + I = (a + I)^n \in J' = \text{Rad}(J')$$

$$\implies (a + I) \in J' = \pi(J) \implies a \in J.$$

Επίσης, το J είναι πρώτο (και αντιστοίχως, μεγιστοτικό) ιδεώδες εάν και μόνον εάν το J' είναι πρώτο (και αντιστοίχως, μεγιστοτικό). Πράγματι: θεωρώντας τόν φυσικό επιμορφισμό

$$\varpi : R/I \longrightarrow (R/I)/J', \quad \varpi(r + I) := (r + I) + J', \quad \forall r \in R,$$

και ορίζοντας τον επιμορφισμό

$$f := \varpi \circ \pi, \quad f : R \longrightarrow (R/I)/J',$$

έχουμε

$$\begin{aligned} \text{Ker}(f) &= \{r \in R \mid f(r) = J'\} = \{r \in R \mid \varpi(\pi(r)) = J'\} = \{r \in R \mid \varpi(r + I) = J'\} \\ &= \{r \in R \mid (r + I) + J' = J'\} = \{r \in R \mid \pi(r) \in J'\} = \pi^{-1}(J') = J. \end{aligned}$$

Επί τη βάση τού 1ου θεωρήματος ισομορφισμών δακτυλίων (βλ. θεώρημα 1.1.10) δημιουργείται ο ισομορφισμός

$$\sigma : R/J \longrightarrow (R/I)/J', \quad \sigma(r + J) := f(r) = (r + I) + J', \quad \forall r \in R.$$

Επομένως, [το J είναι πρώτο (και αντιστοίχως, μεγιστοτικό) ιδεώδες τού R] $\iff$ [ο πηλικοδακτύλιος R/J είναι ακεραία περιοχή (και αντιστοίχως, σώμα, βλ. θεωρήματα 1.1.13 και 1.1.14)] $\iff$ [ο πηλικοδακτύλιος $(R/I)/J' = \sigma(R/J)$ είναι ακεραία περιοχή (και αντιστοίχως, σώμα)] $\iff$ [το J' είναι πρώτο (και αντιστοίχως, μεγιστοτικό) ιδεώδες τού R/I (εκ νέου λόγω των θεωρημάτων 1.1.13 και 1.1.14)].

(c) Εάν το J είναι πεπερασμένως παραγόμενο, ας πούμε $J = \langle a_1, \dots, a_k \rangle$, $k \in \mathbb{N}$, τότε και το J' είναι πεπερασμένως παραγόμενο:

$$J' = \pi(J) = \pi(\langle a_1, \dots, a_k \rangle) = \langle \pi(a_1), \dots, \pi(a_k) \rangle = \langle a_1 + I, \dots, a_k + I \rangle,$$

διότι κάθε $a \in J$ γράφεται ως άθροισμα τής μορφής $a = \sum_{i=1}^k r_i a_i$, όπου $r_1, \dots, r_k \in R$, οπότε

$$\pi(a) = \pi\left(\sum_{i=1}^k r_i a_i\right) = \sum_{i=1}^k r_i \pi(a_i) = \sum_{i=1}^k r_i (a_i + I) \in \langle a_1 + I, \dots, a_k + I \rangle,$$

και αντιστρόφως, για οιοδήποτε $b \in R$ με $b + I \in \langle a_1 + I, \dots, a_k + I \rangle$ υπάρχουν στοιχεία $s_1, \dots, s_k \in R$, τέτοια ώστε να ισχύει

$$b + I = \sum_{i=1}^k (s_i + I)(a_i + I) = \sum_{i=1}^k (s_i a_i + I) = \sum_{i=1}^k \pi(s_i a_i) = \pi\left(\sum_{i=1}^k s_i a_i\right) \in J'.$$

Εξ αυτού συνάγεται άμεσα ότι για οιοδήποτε ναιτεριανό δακτύλιο R ο R/I είναι ναιτεριανός. (Επομένως, και κάθε δακτύλιος τής μορφής $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]/I$, όπου $\mathbf{k}$ σώμα, είναι ναιτεριανός.) $\square$

A-1-37. Έστω $R := \mathbb{R}[X]$. Ο R είναι ναιτεριανός (σύμφωνα με το θεώρημα βάσεως 1.5.4 τού Hilbert). Στην οικογένεια ιδεωδών

$$\mathcal{J} := \{\langle X^k \rangle \mid k \in \mathbb{N}, k \geq 2\}$$

τού R το $\langle X^2 \rangle$, το οποίο αποτελεί (το μοναδικό) μεγιστοτικό μέλος της, δεν είναι μεγιστοτικό ιδεώδες, καθότι $\langle X^2 \rangle \subsetneq \langle X \rangle \subsetneq R$. $\square$

A-1-38. Κάθε γνήσιο ιδεώδες I ενός ναιτεριανού δακτυλίου R περιέχεται σε ένα μεγιστοτικό ιδεώδες. Για την απόδειξη αρκεί να εφαρμοσθεί το (c) τής προτάσεως 1.5.3 για τη συλλογή ιδεωδών

$$\mathcal{J} := \{\text{ιδεώδη } J \subsetneq R \mid I \subseteq J\}.$$

(Κάθε μεγιστοτικό στοιχείο τής $\mathcal{J}$ είναι κατάλληλο για τους σκοπούς μας.) $\square$

A-1-39. Η ισοδυναμία (a) $\Leftrightarrow$ (b) έπεται άμεσα από τον ορισμό 1.6.1. Η ισοδυναμία (b) $\Leftrightarrow$ (c) έπεται από το ότι

$$U_1 \cap U_2 = \emptyset \iff Y = (Y \setminus U_1) \cup (Y \setminus U_2).$$

Από την άλλη μεριά, ένα υποσύνολο $U \subseteq Y$ είναι πυκνό στο Y εάν και μόνον εάν η τομή του με οιοδήποτε μη κενό, ανοικτό υποσύνολο τού Y είναι μη κενή. Εξ αυτού έπεται η ισοδυναμία (c) $\Leftrightarrow$ (d). $\square$

A-1-40. (a) Ορίζουμε τον επιμορφισμό δακτυλίων

$$f : \mathbb{C}[X, Y] \longrightarrow \mathbb{C}[X], \quad f(F) := F(X, X^2), \quad \forall F \in \mathbb{C}[X, Y].$$

Επί τη βάσει τού 1ου θεωρήματος ισομορφισμών δακτυλίων (βλ. θεώρημα 1.1.10) δημιουργείται ισομορφισμός

$$\mathbb{C}[X, Y]/\text{Ker}(f) \cong \mathbb{C}[X].$$

Επειδή $\text{Ker}(f) = \mathbf{I}(\mathbf{V}(Y - X^2))$ και ο $\mathbb{C}[X]$ είναι ακεραία περιοχή, το $\mathbf{I}(\mathbf{V}(Y - X^2))$ είναι πρώτο ιδεώδες (βλ. θεώρημα 1.1.13), το $\mathbf{V}(Y - X^2) \subset \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2$ ανάγωγο (βλ. πρόταση 1.6.1) και $\mathbf{I}(\mathbf{V}(Y - X^2)) = \langle Y - X^2 \rangle$ (πρβλ. πρόσημα 1.7.2).

(b) Προφανώς,

$$\begin{aligned} \mathbf{V}(Y^4 - X^2, Y^4 - X^2Y^2 + XY^2 - X^3) &= \mathbf{V}((Y^2 - X)(Y^2 + X), (Y^2 + X)(Y + X)(Y - X)) \\ &= \mathbf{V}((Y^2 - X)(Y^2 + X)) \cap \mathbf{V}((Y^2 + X)(Y + X)(Y - X)) \\ &= (\mathbf{V}(Y^2 - X) \cup \mathbf{V}(Y^2 + X)) \cap (\mathbf{V}(Y^2 + X) \cup \mathbf{V}(Y + X) \cup \mathbf{V}(Y - X)) \\ &= \mathbf{V}(Y^2 - X, Y^2 + X) \cup \mathbf{V}(Y^2 - X, Y + X) \cup \mathbf{V}(Y^2 - X, Y - X) \\ &\quad \cup \mathbf{V}(Y^2 + X) \cup \mathbf{V}(Y^2 + X, Y + X) \cup \mathbf{V}(Y^2 + X, Y - X). \end{aligned}$$

Σημειωτέον ότι

$$\mathbf{V}(Y^2 - X, Y + X) = \{(0, 0), (1, -1)\}, \quad \mathbf{V}(Y^2 - X, Y - X) = \{(0, 0), (1, 1)\}$$

και

$$\mathbf{V}(Y^2 + X, Y + X) = \{(0, 0), (-1, 1)\}, \quad \mathbf{V}(Y^2 + X, Y - X) = \{(0, 0), (-1, -1)\},$$

οπότε η αποσύνθεση του $\mathbf{V}(Y^4 - X^2, Y^4 - X^2Y^2 + XY^2 - X^3) \subset \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2$ σε ανάγωγες συνιστώσες είναι η

$$\mathbf{V}(Y^2 + X) \cup \mathbf{V}(X - 1, Y + 1) \cup \mathbf{V}(X - 1, Y - 1) \cup \mathbf{V}(X + 1, Y - 1) \cup \mathbf{V}(X + 1, Y + 1),$$

διότι

$$\mathbf{V}(Y^2 - X, Y^2 + X) = \{(0, 0)\} \subset \mathbf{V}(Y^2 + X).$$

και το $\mathbf{V}(Y^2 + X)$ είναι ανάγωγο (πρβλ. (a)). □

A-1-41. Θεωρούμε το πολυώνυμο $F = Y^2 + X^2(X - 1)^2 \in \mathbb{R}[X, Y]$. Εάν υποθέσουμε ότι το F είναι μη ανάγωγο, τότε το F θα γράφεται ως γινόμενο $F = F_1 \cdot F_2$ δύο μη σταθερών πολυωνύμων $F_1, F_2 \in \mathbb{R}[X, Y]$ τής μορφής

$$F_1 = a_1X^2 + a_2Y^2 + a_3X + a_4Y + a_5, \quad F_2 = b_1X^2 + b_2Y^2 + b_3X + b_4Y + b_5,$$

όπου $a_j, b_j \in \mathbb{R}$ για κάθε $j \in \{1, \dots, 5\}$. (Σημειωτέον ότι στη ανωτέρω έκφραση των F_1, F_2 δεν είναι αναγκαίο να συμπεριλάβουμε όρους τής μορφής $\lambda(XY)^2$ ή μXY , $\lambda, \mu \in \mathbb{R}$,

λόγω τής ειδικής δομής του F . Κατ' αυτόν τον τρόπο αποφεύγονται, συν τοις άλλοις, και άσκοπες πράξεις.) Συνεπώς,

$$\begin{aligned} Y^2 + X^2(X-1)^2 &= a_1b_1X^4 + a_1b_2(XY)^2 + a_1b_3X^3 + a_1b_4X^2Y + a_1b_5X^2 \\ &\quad + a_2b_1(XY)^2 + a_2b_2Y^4 + a_2b_3Y^2X + a_2b_4Y^3 + a_2b_5Y^2 \\ &\quad + a_3b_1X^3 + a_3b_2Y^2X + a_3b_3X^2 + a_3b_4XY + a_3b_5X \\ &\quad + a_4b_1X^2Y + a_4b_2Y^3 + a_4b_3XY + a_4b_4Y^2 + a_4b_5Y \\ &\quad + a_5b_1X^2 + a_5b_2Y^2 + a_5b_3X + a_5b_4Y + a_5b_5. \end{aligned}$$

Κατόπιν συγκρίσεως των συντελεστών συνάγουμε (ιδιαίτερος) ότι τα ακόλουθα οφείλουν να ισχύουν ταυτοχρόνως:

$$a_1b_1 = 1 \text{ (συντελεστές του } X^4), \quad (1)$$

$$a_2b_5 + a_4b_4 + a_5b_2 = 1 \text{ (συντελεστές του } Y^2), \quad (2)$$

$$a_1b_2 = a_1b_4 = a_2b_1 = a_4b_1 = 0, \quad (3)$$

Από την (1) έπεται ότι $a_1 \neq 0$ και $b_1 \neq 0$, και (μέσω τής (3))

$$a_2 = a_4 = b_2 = b_4 = 0.$$

Τούτο είναι αδύνατο, διότι λόγω τής (2) θα έπρεπε να ισχύει

$$0 = a_2b_5 + a_4b_4 + a_5b_2 = 1.$$

Άρα το F είναι ανάγωγο. Ωστόσο, το

$$\begin{aligned} \mathbf{V}(F) &= \left\{ P = (x, y) \in \mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2 \mid y^2 + x^2(x-1)^2 = 0 \right\} = \{(0, 0), (1, 0)\} \\ &= \{(0, 0)\} \cup \{(1, 0)\} = \mathbf{V}(Y^2 + X^2) \cup \mathbf{V}(Y^2 + (X-1)^2) \end{aligned}$$

είναι μη ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο. □

A-1-42. (a) Έστω ότι τα V, W είναι δυο αλγεβρικά σύνολα εντός του συσχετικού χώρου $\mathbb{A}_{\mathbb{k}}^n$ και ότι $V \subseteq W$. Εάν οι

$$V = V_1 \cup \dots \cup V_m, \quad W = W_1 \cup \dots \cup W_n$$

είναι οι αποσυνθέσεις των V και W , αντιστοίχως, σε ανάγωγες συνιστώσες, τότε για κάθε $i \in \{1, \dots, m\}$ έχουμε

$$V_i \subseteq V \subseteq W \implies V_i = W \cap V_i = \left(\bigcup_{j=1}^n W_j \right) \cap V_i = \bigcup_{j=1}^n (W_j \cap V_i)$$

$$\implies V_i \subseteq W_{j(i)} \cap V_i \subseteq W_{j(i)}$$

για κάποιον δείκτη $j(i) \in \{1, \dots, n\}$. Άρα κάθε ανάγωγη συνιστώσα του V περιέχεται σε κάποια ανάγωγη συνιστώσα του W .

(b) Εάν η $V = V_1 \cup V_2 \cup \dots \cup V_m$ είναι η αποσύνθεση ενός αλγεβρικού συνόλου σε ανάγωγες συνιστώσες, τότε κατά το θεώρημα 1.6.13 έχουμε

$$V_i \not\subseteq V_j, \quad \forall i, j \in \{1, 2, \dots, m\}, \quad i \neq j.$$

Εξ αυτού έπεται άμεσα ότι

$$V_i \not\subseteq \bigcup_{j \in \{1, 2, \dots, m\} \setminus \{i\}} V_j,$$

για κάθε $i, 1 \leq i \leq m$. □

A-1-43. Κατά την πρόταση 1.3.1 (2) (b), $\mathbf{I}(\mathbb{A}_k^n) = \{0\}$, ήτοι ένα πρώτο ιδεώδες. Σύμφωνα με την πρόταση 1.6.7 το $\mathbb{A}_k^n = \mathbf{V}(0_k)$ είναι ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο. □

A-1-44. Προφανώς, το $Y^2 + X^2 + 1$ είναι ανάγωγο στοιχείο του $\mathbb{R}[X, Y]$ και

$$\mathbf{V}(Y^2 + X^2 + 1) = \emptyset \implies \mathbf{I}(\mathbf{V}(Y^2 + X^2 + 1)) = \langle 1 \rangle = \mathbb{R}[X, Y] \not\supseteq \langle Y^2 + X^2 + 1 \rangle.$$

Άρα το πόρισμα 1.7.2 δεν ισχύει πάντοτε όταν το $\mathbf{V}(F)$ δεν είναι απειροπληθές. □

A-1-45. (a) Προφανώς,

$$Y^2 - XY - X^2Y + X^3 = Y(Y - X) - X^2(Y - X) = (Y - X^2)(Y - X),$$

οπότε

$$\mathbf{V}(Y^2 - XY - X^2Y + X^3) = \mathbf{V}(Y - X^2) \cup \mathbf{V}(Y - X)$$

με $\mathbf{V}(Y - X^2) \not\subseteq \mathbf{V}(Y - X)$ και $\mathbf{V}(Y - X) \not\subseteq \mathbf{V}(Y - X^2)$ τόσο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ όσο και εντός του $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2$. Επειδή τα $\mathbf{V}(Y - X^2)$, $\mathbf{V}(Y - X)$ είναι απειροπληθή, αρκεί (λόγω του πορίσματος 1.7.2) να δειχθεί ότι τα $Y - X^2$ και $Y - X$ είναι ανάγωγα. Για να αποφύγουμε την «εις άτοπον απαγωγή» και τις πράξεις με τους συντελεστές (πρβλ. άσκηση **A-1-41**) μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε το κριτήριο του Eisenstein: Εάν ο R είναι μια Π.Μ.Π. και

$$F = \sum_{j=0}^n a_j X^j \in R[X], \quad \deg(F) = n \geq 1,$$

και υπάρχει ανάγωγο στοιχείο $p \in R$, τέτοιο ώστε να πληρούνται οι συνθήκες

$$p \nmid a_n, \quad p \mid a_i, \quad \forall i \in \{0, \dots, n-1\}, \quad p^2 \nmid a_0,$$

τότε το F είναι ανάγωγο στοιχείο τού $\mathbf{Fr}(R)[X]$. Εάν, επιπροσθέτως,

$$\mu\kappa\delta(a_0, \dots, a_n) \underset{\text{συν.}}{\sim} 1_R,$$

τότε το F είναι ανάγωγο στοιχείο και τού $R[X]$.

Αρκεί να εφαρμόσουμε αυτό το κριτήριο αναγωγιμότητας για το $F = Y - X^2$ με

$$R = \mathbb{R}[Y] \text{ (αντ., } R = \mathbb{C}[Y]), \quad a_2 = -1, \quad a_1 = 0, \quad a_0 = Y, \quad p = Y.$$

(Παρομοίως εργαζόμαστε και με το $F = Y - X$.) Άρα οι ανάγωγες συνιστώσες τού αλγεβρικού συνόλου $\mathbf{V}(Y^2 - XY - X^2Y + X^3)$ είναι οι $\mathbf{V}(Y - X^2)$ και $\mathbf{V}(Y - X)$, τόσο εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ όσον και εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2$.

(β) Εφαρμόζοντας εκ νέου το προαναφερθέν κριτήριο τού Eisenstein για το πολυώνυμο $F = Y^2 - X(X^2 - 1)$ με

$$R = \mathbb{R}[X] \text{ (αντ., } R = \mathbb{C}[X]), \quad a_2 = 1, \quad a_1 = 0, \quad a_0 = -X(X^2 - 1), \quad p = X,$$

διαπιστώνουμε ότι το F είναι ανάγωγο στοιχείο τόσο τού $\mathbb{R}[X, Y]$ όσον και τού $\mathbb{C}[X, Y]$. Επειδή το $\mathbf{V}(F)$ είναι (προφανώς) απειροπληθές, είναι κατ' ανάγκην και ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο τόσο εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ όσον και εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2$. (Βλ. πρόρισμα 1.7.2.) Εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ η καμπύλη που προκύπτει είναι το φύλλο τού Καρτεσιόν, βλ. σχήμα 4. Τέλος, επειδή

$$X^3 + X - X^2Y - Y = (X - Y)(X^2 + 1),$$

το $X - Y$ είναι ανάγωγο στοιχείο τόσο τού πολυωνυμικού δακτυλίου $\mathbb{R}[X, Y]$ όσον και τού $\mathbb{C}[X, Y]$, και το $X^2 + 1$ ανάγωγο στοιχείο τού $\mathbb{R}[X, Y]$ και μη ανάγωγο στοιχείο τού $\mathbb{C}[X, Y]$. Η μοναδική ανάγωγη συνιστώσα τού $\mathbf{V}(X^3 + X - X^2Y - Y)$ εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$ είναι η $\mathbf{V}(X - Y)$ (διότι $\mathbf{V}(X^2 + 1) = \emptyset$), ενώ οι ανάγωγες συνιστώσες τού ίδιου εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^2$ είναι οι $\mathbf{V}(X - Y)$, $\mathbf{V}(X - i)$ και $\mathbf{V}(X + i)$. $\square$

A-1-46. Θα δοθούν αντιπαραδείγματα (που δείχνουν ότι τα θεωρήματα 1.8.1 και 1.8.2, καθώς και τα παρατεθέντα πορίσματά τους είναι εν γένει λανθασμένα όταν το $\mathbf{k}$ δεν είναι αλγεβρικός κλειστό) για $\mathbf{k} = \mathbb{R}$.

► *Αντιπαραδείγμα στο θεώρημα 1.8.1:* Εάν $I := \langle X^2 + 1 \rangle \subset \mathbb{R}[X]$, τότε $\mathbf{V}(I) = \emptyset$.

► *Αντιπαραδείγμα στο θεώρημα 1.8.2:* Εάν $I := \langle X^2 + 1 \rangle \subset \mathbb{R}[X]$, τότε (κατά την άσκηση **A-1-19**)

$$\mathbf{I}(\mathbf{V}(I)) = \mathbf{I}(\emptyset) = \mathbb{R}[X] \not\subseteq \text{Rad}(I) = I.$$

► *Αντιπαραδείγμα στο πρόρισμα 1.8.3:* Εάν $I := \langle X^2 + 1 \rangle \subset \mathbb{R}[X]$, τότε

$$\mathbf{I}(\mathbf{V}(I)) = \mathbf{I}(\emptyset) = \mathbb{R}[X] \not\subseteq I.$$

► *Αντιπαράδειγμα στο πρόγραμμα 1.8.4:* Εάν $I := \langle (X^2 + 1)X \rangle \subset \mathbb{R}[X]$, τότε το αλγεβρικό σύνολο $V(I) = \{0\}$ είναι ένα σημείο του $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^1$. Ωστόσο, το I δεν είναι μεγιστοτικό ιδεώδες του $\mathbb{R}[X]$, διότι $I \subsetneq \langle X \rangle \subsetneq \mathbb{R}[X]$. Επίσης, εάν $I := \langle F \rangle \subset \mathbb{R}[X, Y]$, όπου

$$F := Y^2 + X^2(X - 1)^2,$$

τότε το F (κατά την άσκηση **A-1-41**) είναι ανάγωγο πολυώνυμο. Επειδή ο δακτύλιος $\mathbb{R}[X, Y]$ είναι Π.Μ.Π (βλ. θεώρημα 1.1.36), το F είναι πρώτο στοιχείο του $\mathbb{R}[X, Y]$ (βλ. θεώρημα 1.1.18 (b)) και το I πρώτο ιδεώδες του $\mathbb{R}[X, Y]$ (επί τη βάση του (a) τής προτάσεως 1.1.16). Όμως το $V(I)$ (και πάλι κατά την άσκηση **A-1-41**) είναι μη ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbb{R}}^2$.

► *Αντιπαράδειγμα στο πρόγραμμα 1.8.5:* Εάν $F := (X^2 + 1)(X - a) \in \mathbb{R}[X]$, $a \in \mathbb{R}$, τότε η

$$V(F) = V(X^2 + 1) \cup V(X - a)$$

δεν αποτελεί την αποσύνθεση του $V(F)$ σε ανάγωγες συνιστώσες, καθότι

$$V(X^2 + 1) = \emptyset \subseteq V(X - a) = \{a\}.$$

► *Περί του προρίματος 1.8.8:* Έστω I ένα γνήσιο ιδεώδες του $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$, όπου $\mathbf{k}$ τυχόν σώμα. Τότε η διάσταση $\dim_{\mathbf{k}}(\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] / I)$ είναι πεπερασμένη εάν και μόνον εάν υπάρχει σωματική, αλγεβρική κλειστή επέκταση L του $\mathbf{k}$, ούτως ώστε το $V(I)$ να είναι ένα πεπερασμένο σύνολο εντός του $\mathbb{A}_L^n$. Βλ. T. Becker & V. Weispfenning: *Gröbner Bases. A Computational Approach to Commutative Algebra*, GTM, Vol. **141**, Springer-Verlag, Theorem 6.54, pp. 274-275 & Proposition 8.27, p. 347. $\square$

A-1-47. (a) Είναι εύκολο να διαπιστώσει κανείς (στοιχειωδώς) ότι το $X^2 + Y^2 - 1$ είναι ανάγωγο στοιχείο του $\mathbb{C}[X, Y, Z]$. Προφανώς,

$$\begin{aligned} V(X^2 + Y^2 - 1, X^2 - Z^2 - 1) &= V(X^2 + Y^2 - 1, Y^2 + Z^2) \\ &= V(X^2 + Y^2 - 1, (Y + iZ)(Y - iZ)) = V(X^2 + Y^2 - 1) \cap V((Y + iZ)(Y - iZ)) \\ &= V(X^2 + Y^2 - 1) \cap (V(Y + iZ) \cup V(Y - iZ)) \\ &= V(X^2 + Y^2 - 1, Y + iZ) \cup V(X^2 + Y^2 - 1, Y - iZ). \end{aligned}$$

(b) Έστω $V = \{(t, t^2, t^3) \in \mathbb{A}_{\mathbb{C}}^3 \mid t \in \mathbb{C}\}$. Κατά την άσκηση **A-1-11** (a),

$$V = V(Y - X^2, Z - XY).$$

Θεωρούμε τον επιμορφισμό δακτυλίων $\varphi : \mathbb{C}[X, Y, Z] \longrightarrow \mathbb{C}[T]$ τον οριζόμενο μέσω των συνθηκών

$$\varphi|_{\mathbb{C}} = \text{Id}_{\mathbb{C}}, \quad \varphi(X) = T, \quad \varphi(Y) = T^2, \quad \varphi(Z) = T^3.$$

Κατά το 1ο θεώρημα ισομορφισμών δακτυλίων (βλ. θεώρημα 1.1.10),

$$\mathbb{C}[X, Y, Z]/\text{Ker}(\varphi) \cong \mathbb{C}[T],$$

όπου

$$\begin{aligned} \text{Ker}(\varphi) &= \{F \in \mathbb{C}[X, Y, Z] \mid F(T, T^2, T^3) = 0\} \\ &= \{F \in \mathbb{C}[X, Y, Z] \mid F(P) = 0, \forall P \in \mathbf{V}(\langle Y - X^2, Z - XY \rangle)\} \\ &= \mathbf{I}(\mathbf{V}(Y - X^2, Z - XY)) = \mathbf{I}(V). \end{aligned}$$

Επειδή ο $\mathbb{C}[T]$ είναι ακεραία περιοχή (βλ. πρόταση 1.1.22 (a)), το $\mathbf{I}(V)$ (σύμφωνα με το θεώρημα 1.1.13) είναι πρώτο και το V ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο εντός του $\mathbb{A}_{\mathbb{C}}^3$ (βλ. πρόταση 1.6.1). $\square$

A-1-48. (a) Εάν $F \in R[X]$ και $\deg(F) \in \{2, 3\}$, τότε για ένα $a \in R$ ισχύουν οι ισοδυναμίες

$$F(a) = 0_R \iff X - a \mid F \iff \exists G \in R[X] : \deg(G) \in \{1, 2\}, F = (X - a) \cdot G$$

$\iff F$ μη ανάγωγο. Το (b) είναι προφανές λόγω του (a). $\square$

A-1-49. Έστω $\mathbf{k}$ ένα αλγεβρικός κλειστό σώμα και έστω $\lambda \in \mathbf{k}$. Επειδή για το πολυώνυμο (δύο μεταβλητών)

$$F := Y^2 - X(X - 1)(X - \lambda) \in \mathbf{k}[X, Y] \cong (\mathbf{k}[X])[Y]$$

δεν υπάρχει μη μηδενικό πολυώνυμο $G \in \mathbf{k}[X]$ με

$$X(X - 1)(X - \lambda) = G^2$$

(διότι $\deg(G^2) = 2 \deg(G) \neq 3$), το F οφείλει να είναι ανάγωγο (σύμφωνα με την άσκηση **A-1-48** (b)). Ως εκ τούτου, βάσει της ασκήσεως **A-1-14** και του πορίσματος 1.7.2, το $\mathbf{V}(F) \subset \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^2$ αποτελεί μια ανάγωγη συσχετική επίπεδη καμπύλη. $\square$

A-1-50. Έστω $\mathbf{k}$ ένα σώμα και έστω $F \in \mathbf{k}[X]$ ένα πολυώνυμο βαθμού $n \geq 1$. Οι κλάσεις υπολοίπων $\{\bar{1}, \bar{X}, \dots, (\bar{X})^{n-1}\}$ εντός του $\mathbf{k}[X]/\langle F \rangle$ συγκροτούν μια βάση του ως διανυσματικού χώρου υπεράνω του $\mathbf{k}$. Πράγματι εάν $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in \mathbf{k}$ με

$$\sum_{j=1}^n \lambda_j (\bar{X})^{j-1} = I \implies \sum_{j=1}^n \lambda_j X^{j-1} \in I \implies \exists G \in \mathbf{k}[X] : \sum_{j=1}^n \lambda_j X^{j-1} = G \cdot F,$$

τότε $\deg(\sum_{j=1}^n \lambda_j X^{j-1}) \leq n-1$ και είτε $\deg(G \cdot F) \geq n$ είτε $G = 0$. Άρα

$$\lambda_1 = \dots = \lambda_n = 0_{\mathbf{k}},$$

οπότε το $\{\bar{1}, \bar{X}, \dots, (\bar{X})^{n-1}\}$ είναι γραμμικώς ανεξάρτητο υπεράνω τού $\mathbf{k}$. Εξάλλου, εάν

$$(G + \langle F \rangle) \in \mathbf{k}[X] / \langle F \rangle, \quad G = \sum_{j=0}^m a_j X^j, \quad m \in \mathbb{N}_0, \quad a_j \in \mathbf{k}, \quad \forall j \in \{0, \dots, m\},$$

και $a_m \neq 0_{\mathbf{k}}$, τότε, εάν $m \leq n-1$, έχουμε $G + \langle F \rangle = \sum_{j=0}^m a_j \bar{X}^j$, ενώ εάν $m \geq n$,

$$\exists! G_1, G_2 \in \mathbf{k}[X] : G = G_1 \cdot F + G_2$$

και είτε $0 \leq \deg(G_2) < n = \deg(F)$ είτε $G_2 = 0$ (βάσει τού αλγορίθμου τής διαιρέσεως), οπότε

$$G + \langle F \rangle = (G_1 \cdot F + G_2) + \langle F \rangle = G_2 + \langle F \rangle.$$

Κατά συνέπεια, το $\{\bar{1}, \bar{X}, \dots, (\bar{X})^{n-1}\}$ παράγει τον $\mathbf{k}[X]/\langle F \rangle$ ως διανυσματικό χώρο υπεράνω τού $\mathbf{k}$. $\square$

A-1-51. Έστω $I := \langle Y^2 - X^2, Y^2 + X^2 \rangle \subset \mathbb{C}[X, Y]$. Προφανώς,

$$\begin{aligned} \mathbf{V}(I) &= \mathbf{V}(Y^2 - X^2, Y^2 + X^2) = \mathbf{V}((Y - X)(Y + X), (Y - iX)(Y + iX)) \\ &= (\mathbf{V}(Y - X) \cup \mathbf{V}(Y + X)) \cap (\mathbf{V}(Y - iX) \cup \mathbf{V}(Y + iX)) \\ &= \{(0, 0)\} \implies \#(\mathbf{V}(I)) = 1. \end{aligned}$$

Από την άλλη μεριά, σύμφωνα με όσα ειπώθηκαν στην απόδειξη τού πορίσματος 1.8.8, το σύνολο $\{\bar{1}, \bar{X}, \bar{Y}, \bar{X}\bar{Y}\}$ παράγει τον $\mathbb{C}[X, Y]/I$ ως διανυσματικό χώρο υπεράνω τού $\mathbb{C}$. Θεωρούμε $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \lambda_4 \in \mathbb{C}$ με

$$\lambda_1 + \lambda_2 \bar{X} + \lambda_3 \bar{Y} + \lambda_4 \bar{X}\bar{Y} = I \implies \lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY \in I$$

$$\implies \exists G_1, G_2 \in \mathbb{C}[X, Y] : \lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY = G_1 \cdot (Y^2 - X^2) + G_2 \cdot (Y^2 + X^2),$$

Επειδή $\deg(\lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY) \leq 2$ και το $\lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY$ δεν περιέχει τα μονώνυμα X^2, Y^2 , ενώ είτε

$$\deg(G_1 \cdot (Y^2 - X^2) + G_2 \cdot (Y^2 + X^2)) \geq 2$$

είτε $G_1 = G_2 = 0$, έχουμε κατ' ανάγκην $G_1 = G_2 = 0$ και $\lambda_1 = \lambda_2 = \lambda_3 = \lambda_4 = 0$. Άρα το $\{\bar{1}, \bar{X}, \bar{Y}, \bar{X}\bar{Y}\}$ αποτελεί βάση τού $\mathbb{C}$ -δ.χ. $\mathbb{C}[X, Y]/I$ και

$$\dim_{\mathbb{C}}(\mathbb{C}[X, Y]/I) = 4 > 1 = \#(\mathbf{V}(I)).$$

Εν προκειμένω, η ανισοϊσότητα που αποδείχθηκε στο πρόγραμμα 1.8.8 ισχύει ως *γνήσια ανισότητα*.

(*Σημείωση*: Μια παραλλαγή τής αποδείξεως, χωρίς να γίνει επίκληση τής αποδείξεως τού προρίσματος 1.8.8 έχει ως εξής: Έστω $J := \langle X^2, Y^2 \rangle \subset \mathbb{C}[X, Y]$. Προφανώς,

$$\left. \begin{array}{l} Y^2 - X^2 \in J \\ Y^2 + X^2 \in J \end{array} \right\} \implies I \subseteq J,$$

και

$$\left. \begin{array}{l} X^2 = \frac{1}{2}(Y^2 + X^2) - \frac{1}{2}(Y^2 - X^2) \in I \\ Y^2 = \frac{1}{2}(Y^2 + X^2) + \frac{1}{2}(Y^2 - X^2) \in I \end{array} \right\} \implies J \subseteq I,$$

οπότε $I = J$. Για κάθε $F \in \mathbb{C}[X, Y]$ υπάρχουν $\mu_1, \mu_2, \mu_3, \mu_4 \in \mathbb{C}$ με

$$F + J = \mu_1 + \mu_2 \bar{X} + \mu_3 \bar{Y} + \mu_4 \bar{X}\bar{Y},$$

απ' όπου έπεται ότι το $\{\bar{1}, \bar{X}, \bar{Y}, \bar{X}\bar{Y}\}$ παράγει τον $\mathbb{C}$ -δ.χ. $\mathbb{C}[X, Y] / J$. Εν συνεχεία, θεωρούμε $\lambda_1, \lambda_2, \lambda_3, \lambda_4 \in \mathbb{C}$ με

$$\lambda_1 + \lambda_2 \bar{X} + \lambda_3 \bar{Y} + \lambda_4 \bar{X}\bar{Y} = J \implies \lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY \in J$$

$$\implies \exists G_1, G_2 \in \mathbb{C}[X, Y] : \lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY = G_1 \cdot X^2 + G_2 \cdot Y^2.$$

Για $X = 0$ λαμβάνουμε

$$\lambda_1 + \lambda_3 Y = G_2(0, Y) \cdot Y^2 \implies G_2(0, Y) = 0, \quad \lambda_1 = \lambda_3 = 0.$$

Για $Y = 0$ λαμβάνουμε

$$\lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_4 XY = \lambda_2 X = G_1(X, 0) \cdot X^2 \implies G_1(X, 0) = 0, \quad \lambda_2 = 0.$$

Επειδή λοιπόν

$$\lambda_1 + \lambda_2 X + \lambda_3 Y + \lambda_4 XY = \lambda_4 XY = G_1 \cdot X^2 + G_2 \cdot Y^2,$$

έχουμε αναγκαστικώς $G_1 = G_2 = 0$ και κατ' επέκτασιν $\lambda_4 = 0$. Άρα το $\{\bar{1}, \bar{X}, \bar{Y}, \bar{X}\bar{Y}\}$ αποτελεί βάση τού $\mathbb{C}$ -δ.χ. $\mathbb{C}[X, Y] / J$. $\square$

A-1-52. Έστω k ένα αλγεβρικώς κλειστό σώμα και έστω I ένα ριζικό ιδεώδες I τού $k[X_1, \dots, X_n]$. Θεωρούμε την αποσύνθεση

$$V(I) = V_1 \cup \dots \cup V_r$$

τού $\mathbf{V}(I)$ σε ανάγωγες συνιστώσες. Σύμφωνα με το θεώρημα θέσεων μηδενισμού τού Hilbert (βλ. θεώρημα 1.8.2),

$$I = \text{Rad}(I) = \mathbf{I}(\mathbf{V}(I)) = \mathbf{I}(V_1 \cup \dots \cup V_r) = \mathbf{I}(V_1) \cap \dots \cap \mathbf{I}(V_r)$$

Κατά την πρόταση 1.6.1 το $\mathbf{I}(V_j)$ είναι πρώτο ιδεώδες τού πολυωνυμικού δακτυλίου $\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]$ για κάθε $j \in \{1, \dots, r\}$. $\square$

A-1-53. (a) Έστω R μια Π.Μ.Π. και έστω $\mathfrak{p} = \langle t \rangle$, $t \in R$, ένα κύριο, γνήσιο, πρώτο ιδεώδες. Υποθέτουμε ότι υπάρχει κάποιο κύριο, πρώτο ιδεώδες Q τής R , ούτως ώστε να ισχύει $\{0\} \subsetneq \mathfrak{q} \subsetneq \mathfrak{p}$. Κατ' αρχάς παρατηρούμε ότι $t \notin \mathfrak{q}$ (διότι αλλιώς $\mathfrak{q} = \mathfrak{p}$) και ότι για τυχόν $a \in \mathfrak{q}$ με $a = qt$, $q \in R$, έχουμε κατ' ανάγκην $q \in \mathfrak{q}$. (Επειδή $\mathfrak{q} \ni a = qt$ και το $\mathfrak{q}$ είναι πρώτο και $t \notin \mathfrak{q}$, έχουμε $q \in \mathfrak{q}$.) Επιπροσθέτως, κανένα στοιχείο τού $\mathfrak{q}$ δεν είναι ανάγωγο στοιχείο τού R . (Εάν υπήρχε κάποιο ανάγωγο $a \in (R \setminus (R^\times \cup \{0\})) \cap \mathfrak{q}$, επειδή $a = qt$ για κάποιο $q \in \mathfrak{q}$, θα έπρεπε είτε $q \in R^\times$ είτε $t \in R^\times$. Αυτό θα σήμαινε ότι είτε $\mathfrak{q} = R$ είτε $\mathfrak{p} = R$, ενδεχόμενα εξ υποθέσεως αποκλεισθέντα.)

Εν συνεχεία, θεωρούμε τυχόν $a \in \mathfrak{q}$. Επειδή ο R είναι Π.Μ.Π., το a θα είναι συντροφικό ενός γινομένου αναγώγων στοιχείων τού R . Συγκεκριμένα, βάσει των όσων προαναφέρθησαν, το a θα γράφεται υπό τη μορφή $a = up_1p_2 \cdots p_k$, όπου $u \in R^\times$ και $p_1, p_2, \dots, p_k$ ανάγωγα στοιχεία ανήκοντα στο $R \setminus \mathfrak{q}$. Επειδή $a = qt$ για κάποιο $q \in \mathfrak{q}$, το t θα διαιρεί το $p_1p_2 \cdots p_k$. Εξάλλου, επειδή το $\mathfrak{p} = \langle t \rangle$ είναι εξ υποθέσεως γνήσιο, πρώτο ιδεώδες, το t είναι πρώτο στοιχείο τού R (βλ. πρόταση 1.1.16 (a)) και κατ' επέκτασιν ανάγωγο (βλ. θεώρημα 1.1.18 (b)). Τούτο έχει ως συνέπεια ότι $\exists i \in \{1, \dots, k\}$ και $w \in R^\times$ με $wt = p_i$. Δίχως βλάβη τής γενικότητας μπορούμε να υποθέσουμε ότι $i = 1$. Προφανώς, κατά τα προαναφερθέντα,

$$\mathfrak{q} \ni (uw)^{-1}a = (p_2 \cdots p_k)t \implies p_2 \cdots p_k \in \mathfrak{q}.$$

Επειδή $p_2 \cdots p_k \in \mathfrak{q} \subsetneq \mathfrak{p} = \langle t \rangle$, το t θα διαιρεί και το $p_2 \cdots p_k$. Μέσω τής ίδιας επιχειρηματολογίας αποδεικνύουμε ότι $p_3 \cdots p_k$ (όταν $k \geq 3$). Επαναλαμβάνοντας την εν λόγω διαδικασία άλλες $k - 3$ φορές (όταν $k \geq 4$) συμπεραίνουμε τελικώς ότι $p_k \in \mathfrak{q}$. Άτοπο!

(b) Έστω $V = \mathbf{V}(F)$ μια ανάγωγη υπερεπιφάνεια εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$ (όπου $\mathbf{k}$ ένα αλγεβρικό κλειστό σώμα). Υποθέτουμε ότι υπάρχει κάποιο ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο W , τέτοιο ώστε να ισχύει $V \subsetneq W \subsetneq \mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n$. Τότε, σύμφωνα με το πόρισμα 1.8.5, και τα (1), (2) (b) και 5 (a) τής προτάσεως 1.3.1, έπεται ότι

$$\{0\} = \mathbf{I}(\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^n) \subsetneq \mathbf{I}(W) \subsetneq \mathbf{I}(\mathbf{V}(F)) = \langle F \rangle.$$

Άτοπο επί τη βάσει όσων έχουμε αποδείξει στο (a)! $\square$

A-1-54. Έστω $I = \langle X^2 - Y^3, Y^2 - Z^3 \rangle \subset \mathbf{k}[X, Y, Z]$ (όπου το $\mathbf{k}$ είναι ένα αλγεβρικό κλειστό σώμα) και έστω $\alpha : \mathbf{k}[X, Y, Z] \rightarrow \mathbf{k}[T]$ ο ομομορφισμός δακτυλίων ο οριζόμενος μέσω των συνθηκών $\alpha(X) = T^9, \alpha(Y) = T^6$ και $\alpha(Z) = T^4$.

(a) Έστω $\overline{F} = F + I$ ένα (μη μηδενικό) στοιχείο τού πηλικοδακτυλίου $\mathbf{k}[X, Y, Z] / I$, όπου

$$F = \sum \lambda_{(i,j,k)} X^i Y^j Z^k.$$

Υπενθυμίζουμε τον αλγόριθμο τής διαιρέσεως πολυωνύμων με συντελεστές ειλημμένους από οιαδήποτε ακεραία περιοχή R : Εάν τα $F, G \in R[X]$ είναι δυο μη μηδενικά πολώνυμα με $\mathbf{LC}(G) \in R^\times$, τότε υπάρχουν μονοσημάντως ορισμένα πολώνυμα $Q, Q' \in R[X]$ για τα οποία ισχύει

$$F = G \cdot Q + Q', \quad \deg(Q') < \deg(G).$$

Εφαρμόζοντάς τον για $R = \mathbf{k}[Y, Z]$, F το προαναφερθέν και $G = X^2 - Y^3$ λαμβάνουμε

$$F = (X^2 - Y^3) \cdot Q + Q',$$

όπου ο βαθμός $\deg_X(Q')$ τού Q' ως πολυωνύμου τής μεταβλητής X είναι $0, 1$ ή $-\infty$. Κατά συνέπειαν, $Q' = a + bX$ για κατάλληλα πολώνυμα $a, b \in \mathbf{k}[Y, Z]$. Εν συνεχεία, εφαρμόζοντάς τον άλλη μία φορά για $R = \mathbf{k}[X, Z]$, όπου F το Q' και $G = Y^2 - Z^3$ λαμβάνουμε

$$Q' = a + bX = (Y^2 - Z^3) \cdot Q'' + Q''', \quad \deg_Y(Q''') \in \{-\infty, 0, 1\},$$

οπότε $Q''' = \Xi_1 + \Xi_2 Y$, για κατάλληλα πολώνυμα $\Xi_1, \Xi_2 \in \mathbf{k}[X, Z]$ με

$$\deg_X(\Xi_1), \deg_X(\Xi_2) \in \{-\infty, 0, 1\}.$$

Θέτοντας τα Ξ_1, Ξ_2 υπό τη μορφή

$$\Xi_1 = A + BX, \quad \Xi_2 = C + DX,$$

για κατάλληλα $A, B, C, D \in \mathbf{k}[Z]$, λαμβάνουμε τελικώς

$$F = (X^2 - Y^3) \cdot Q + (Y^2 - Z^3) \cdot Q'' + (A + BX) + (C + DX)Y$$

$$\implies \overline{F} = ((A + BX) + (C + DX)Y) + I = \overline{A} + \overline{BX} + \overline{CY} + \overline{DXY}.$$

(b) Εάν $F = A + BX + CY + DXY$, όπου $A, B, C, D \in \mathbf{k}[Z]$, και

$$\alpha(F) = \alpha(A + BX + CY + DXY) = \alpha(A) + \alpha(B)T^9 + \alpha(C)T^6 + \alpha(D)T^{15} = 0,$$

τότε, το $\alpha(A)$ θα είναι ένα πολώνυμο (ως πολώνυμο με μεταβλητή του το T) με δυνάμεις τού T ανήκουσες στο σύνολο $\{4k \mid k \in \mathbb{N}_0\}$, το $\alpha(B)T^9$ πολώνυμο με δυνάμεις τού T ανήκουσες στο σύνολο $\{4k + 9 \mid k \in \mathbb{N}_0\}$, το $\alpha(C)T^6$ πολώνυμο με δυνάμεις τού T ανήκουσες στο σύνολο $\{4k + 6 \mid k \in \mathbb{N}_0\}$ και το $\alpha(D)T^{15}$ πολώνυμο με δυνάμεις τού T ανήκουσες στο σύνολο $\{4k + 15 \mid k \in \mathbb{N}_0\}$. Προφανώς, για κάθε $k \in \mathbb{N}_0$ ισχύει

$$4k \equiv 0 \pmod{4}, \quad 4k + 9 \equiv 0 \pmod{5}, \quad 4k + 6 \equiv 0 \pmod{2}, \quad 4k + 15 \equiv 0 \pmod{3}.$$

Εξ αυτού εξάγεται το συμπέρασμα ότι $F = 0$.

(c) Ορίζοντας τον ισομορφισμό

$$\psi : \mathbf{k}[X, Y, Z]/I \longrightarrow \mathbf{k}[T^9, T^6, T^4], \quad \psi(F + I) := \alpha(F), \quad \forall F \in \mathbf{k}[X, Y, Z],$$

μεταξύ τού θεωρηθέντος πηλικοδακτυλίου και τής ακεραίας περιοχής $\mathbf{k}[T^9, T^6, T^4]$ διαπιστώνουμε ότι το I είναι πρώτο και -κατ' επέκτασιν- ριζικό ιδεώδες (βλ. θεώρημα 1.1.13 και άσκηση **A-1-18**) και (μέσω τού (b), τού θεωρήματος 1.8.2 των θέσεων μηδενισμού τού Hilbert και τού πορίσματος 1.8.4) ότι $I = \text{Rad}(I) = \mathbf{I}(\mathbf{V}(I))$ με το $\mathbf{V}(I)$ ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο εντός τού $\mathbb{A}_{\mathbf{k}}^3$. $\square$

A-1-55. Ο εγκλεισμός “ $\supseteq$ ” έχει αποδειχθεί στο (c) τού θεωρήματος 1.4.12. Ο αντίστροφος εγκλεισμός “ $\subseteq$ ” οφείλεται στο ότι, σύμφωνα με την υπόθεσή μας, το $\mathbf{k}$ είναι αλγεβρικός κλειστός. Έστω τυχόν $F \in \mathbf{I}(\mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J))$. Εάν $G \in J$, τότε το FG μηδενίζεται στο $\mathbf{V}(I)$, διότι το F μηδενίζεται στο $\mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J)$ και το G μηδενίζεται στο $\mathbf{V}(J)$. Επομένως, από το θεώρημα μηδενικών θέσεων τού Hilbert 1.8.2 προκύπτει ότι

$$FG \in \text{Rad}(I) = I.$$

Άρα

$$\begin{aligned} FG \in I, \forall G \in J &\implies \mathbf{I}(\mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J)) \subseteq I : J \\ &\implies \mathbf{V}(I : J) \subseteq \mathbf{V}(\mathbf{I}(\mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J))) = \text{cl}_{\mathcal{T}_{\text{Zar}}}(\mathbf{V}(I) \setminus \mathbf{V}(J)). \end{aligned}$$

(Βλ. το (3) τής προτάσεως 1.2.3 και την πρόταση 1.3.4.) $\square$

A-1-56. (a) Σύμφωνα με το θεώρημα μηδενικών θέσεων τού Hilbert 1.8.2, το (a) τού θεωρήματος 1.4.12 και το (5) (a) τής προτάσεως 1.3.1 έχουμε

$$\begin{aligned} \text{Rad}(\mathbf{I}(V) + \mathbf{I}(W)) &= \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(V) + \mathbf{I}(W))) \\ &= \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(V)) \cap \mathbf{V}(\mathbf{I}(W))) = \mathbf{I}(V \cap W). \end{aligned}$$

(b) Σύμφωνα με το θεώρημα μηδενικών θέσεων τού Hilbert 1.8.2, το (b) τού θεωρήματος 1.4.12 και το (5) (a) τής προτάσεως 1.3.1 έχουμε

$$\begin{aligned} \text{Rad}(\mathbf{I}(V)\mathbf{I}(W)) &= \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(V)\mathbf{I}(W))) \\ &= \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(V)) \cup \mathbf{V}(\mathbf{I}(W))) = \mathbf{I}(V \cup W). \end{aligned}$$

Εξάλλου, από το (e) τής ασκήσεως **A-1-28**, το θεώρημα μηδενικών θέσεων τού Hilbert 1.8.2 και το (4) (b) τής προτάσεως 1.3.1 συνάγουμε ότι

$$\begin{aligned} \text{Rad}(\mathbf{I}(V)\mathbf{I}(W)) &= \text{Rad}(\mathbf{I}(V)) \cap \text{Rad}(\mathbf{I}(W)) \\ &= \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(V))) \cap \mathbf{I}(\mathbf{V}(\mathbf{I}(W))) \\ &= \mathbf{I}(V) \cap \mathbf{I}(W). \end{aligned}$$

Κατά συνέπεια, $\mathbf{I}(V \cup W) = \text{Rad}(\mathbf{I}(V)\mathbf{I}(W)) = \mathbf{I}(V) \cap \mathbf{I}(W)$. □

A-1-57. (a) $\Rightarrow$ (b): Εάν τα I, J είναι πρώτα μεταξύ τους, τότε

$$\exists F \in I, G \in J : F + G = 1_{\mathbf{k}},$$

οπότε $\mathbf{V}(I) \cap \mathbf{V}(J) = \emptyset$, διότι εάν υπήρχε $P \in \mathbf{V}(I) \cap \mathbf{V}(J)$, θα καταλήγαμε στο εξής άτοπο συμπέρασμα:

$$1_{\mathbf{k}} = (F + G)(P) = F(P) + G(P) = 0_{\mathbf{k}} + 0_{\mathbf{k}} = 0_{\mathbf{k}}.$$

(b) $\Rightarrow$ (a): Εάν $\emptyset = \mathbf{V}(I) \cap \mathbf{V}(J) = \mathbf{V}(I + J)$ (πρβλ. θεώρημα 1.4.12 (a)), τότε, σύμφωνα με τα θεωρήματα 1.8.1 και 1.8.2, και την άσκηση **A-1-29**, ισχύει

$$\mathbf{I}(\mathbf{V}(I + J)) = \mathbf{I}(\emptyset) = \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] \implies \text{Rad}(I + J) = \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] = \langle 1_{\mathbf{k}} \rangle$$

$$\implies \exists n \in \mathbb{N} : (\mathbf{k}[X_1, \dots, X_n])^n (= \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n]) \subseteq I + J \implies \mathbf{k}[X_1, \dots, X_n] = I + J,$$

οπότε τα I, J είναι πρώτα μεταξύ τους. □

A-1-58. Όταν ο δακτύλιος S είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού R ,

$$\exists s_1, \dots, s_\nu \in S : S = \sum_{i=1}^{\nu} R s_i,$$

οπότε (εξ ορισμού) $S = R[s_1, s_2, \dots, s_\nu]$ (ήτοι είναι και δακτυλιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού R). □

A-1-59. Ο δακτύλιος πολυωνύμων μίας μεταβλητής $S = R[X]$ είναι (προφανώς) δακτυλιακώς πεπερασμένος (από την απροσδιόριστο X) υπεράνω τού R , δίχως όμως να είναι και μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω αυτού, αφού κάθε R -υπομόδιος τού S , ο οποίος παράγεται από ένα πεπερασμένο υποσύνολο $\{F_1, \dots, F_k\}$, είναι τής μορφής

$$\sum_{i=1}^k R F_i = \left\{ \sum_{i=1}^k r_i F_i \mid r_1, \dots, r_k \in R \right\},$$

οπότε δεν μπορεί να ταυτισθεί με ολόκληρο τον $S = R[X]$. □

A-1-60. Έστω L μια πεπερασμένος παραγόμενη δακτυλιακή επέκταση τού $\mathbf{k}$, όπου τα $\mathbf{k}$ και L είναι σώματα. Τότε

$$\exists v_1, \dots, v_n \in L : L = \mathbf{k}[v_1, \dots, v_n].$$

Το σώμα κλασμάτων $\mathbf{k}(v_1, \dots, v_n)$ τού $\mathbf{k}[v_1, \dots, v_n]$ είναι το ελάχιστο υπόσωμα τού L που περιέχει τα $v_1, \dots, v_n$ και (εξ υποθέσεως) $L = \mathbf{k}[v_1, \dots, v_n]$, οπότε έχουμε

$$\mathbf{k}[v_1, \dots, v_n] \supseteq \mathbf{k}(v_1, \dots, v_n).$$

Όμως, από τον ορισμό τού σώματος πηλίκων,

$$\mathbf{k}[v_1, \dots, v_n] \subseteq \mathbf{k}(v_1, \dots, v_n).$$

Άρα το $L = \mathbf{k}(v_1, \dots, v_n)$ είναι όντως μια πεπερασμένως παραγόμενη σωματική επέκταση τού $\mathbf{k}$. $\square$

A-1-61. Το σώμα $L = \mathbf{k}(X)$ (ήτοι το σώμα των ρητών συναρτήσεων μίας μεταβλητής) είναι μια πεπερασμένως παραγόμενη σωματική επέκταση τού $\mathbf{k}$ (επί τη βάση τού ορισμού τού L). Ωστόσο, δεν είναι και πεπερασμένως παραγόμενη δακτυλιακή επέκταση τού $\mathbf{k}$. Πράγματι: εάν υπήρχαν $f_1, \dots, f_n \in L = \mathbf{k}(X)$,

$$f_j = \frac{F_j}{G_j}, \quad F_j \in \mathbf{k}[X], \quad G_j \in \mathbf{k}[X] \setminus \{0_{\mathbf{k}[X]}\}, \quad \forall j \in \{1, \dots, n\},$$

τέτοια ώστε να ισχύει $L = \mathbf{k}[f_1, \dots, f_n]$, τότε για κάθε $f \in L \setminus \mathbf{k}$ θα είχαμε

$$f = \sum \lambda_{(i_1, \dots, i_n)} f_1^{i_1} \cdots f_n^{i_n}, \quad \lambda_{(i_1, \dots, i_n)} \in \mathbf{k},$$

με

$$f = \sum \lambda_{(i_1, \dots, i_n)} \frac{F_1^{i_1} \cdots F_n^{i_n}}{G_1^{i_1} \cdots G_n^{i_n}} = \frac{H}{H'}, \quad (*)$$

για κατάλληλα $H, H' \in \mathbf{k}[X]$, όπου ο παρονομαστής H' θα μπορούσε να περιέχει το πολύ εκείνα τα ανάγωγα πολυώνυμα, τα οποία διαιρούν κάποιο G_j , $j \in \{1, \dots, n\}$. Εάν επιλέγαμε ένα ανάγωγο πολυώνυμο $\Xi \in \mathbf{k}[X]$ με $\Xi \nmid G_j$, για κάθε $j \in \{1, \dots, n\}$, τότε θα καταλήγαμε σε άτοπο, καθόσον (λόγω τού μονοσημάντου τής παραγοντοποίησης σε ανάγωγους παράγοντες εντός τού $\mathbf{k}[X]$) το $f = \frac{1}{\Xi} \in L \setminus \mathbf{k}$ δεν θα μπορούσε να γραφεί¹ υπό τη μορφή (*). Αρκεί λοιπόν να αποδείξουμε την ύπαρξη ενός τέτοιου Ξ . Προς τούτο θα χρησιμοποιήσουμε την άσκηση **A-1-5**. Βάσει αυτής διαπιστώνουμε άμεσα ότι το σύνολο $\mathcal{A}$ των ανά ζεύγη μη συντροφικών αναγώγων πολυωνύμων που ανήκουν στον $\mathbf{k}[X]$ είναι απειροπληθές· αντιθέτως, το σύνολο $\mathcal{B}$ των αναγώγων πολυωνύμων τού $\mathbf{k}[X]$ που διαιρούν τα G_j , για κάθε $j \in \{1, \dots, n\}$, είναι πεπερασμένο. Ως εκ τούτου, $\mathcal{A} \setminus \mathcal{B} \neq \emptyset$ και οιοδήποτε πολυώνυμο $\Xi \in \mathcal{A} \setminus \mathcal{B}$ είναι κατάλληλο για να την ικανοποίηση των ανωτέρω συνθηκών. $\square$

¹Είναι αδύνατον να ισχύει $\Xi \cdot H = H'$, διότι (εξ υποθέσεως) $\Xi \nmid H'$.

A-1-62. Έστω R ένας υποδακτύλιος ενός δακτυλίου S . Υποθέτουμε ότι ο S είναι υποδακτύλιος ενός δακτυλίου T .

(a) Εάν $S = \sum_{i=1}^n R v_i$ και $T = \sum_{j=1}^m S w_j$, και εάν θεωρήσουμε τυχόν $t \in T$, τότε

$$\exists s_1, \dots, s_m \in S : t = \sum_{j=1}^m s_j w_j,$$

και για κάθε $j \in \{1, \dots, m\}$

$$\exists r_{i1}, \dots, r_{im} \in R : s_j = \sum_{i=1}^m r_{ij} v_i.$$

Κατά συνέπεια,

$$t = \sum_{j=1}^m \left(\sum_{i=1}^m r_{ij} v_i \right) w_j,$$

οπότε

$$T = \sum_{1 \leq i \leq n, 1 \leq j \leq m} R v_i w_j.$$

(b) Εάν $S = R[v_1, v_2, \dots, v_n]$ και $T = S[w_1, w_2, \dots, w_m]$, και εάν θεωρήσουμε τυχόν $t \in T$, τότε

$$t = \sum s_{(j_1, \dots, j_n)} w_1^{j_1} w_2^{j_2} \cdots w_m^{j_m}, \quad s_{(j_1, \dots, j_n)} \in S,$$

και για κάθε $(j_1, \dots, j_n)$

$$s_{(j_1, \dots, j_n)} = \sum r_{(i_1, \dots, i_n)} v_1^{i_1} v_2^{i_2} \cdots v_n^{i_n}, \quad r_{(i_1, \dots, i_n)} \in R.$$

Κατά συνέπεια,

$$t = \sum \left(\sum r_{(i_1, \dots, i_n)} v_1^{i_1} v_2^{i_2} \cdots v_n^{i_n} \right) w_1^{j_1} w_2^{j_2} \cdots w_m^{j_m},$$

οπότε

$$T = R[v_1, v_2, \dots, v_n, w_1, w_2, \dots, w_m].$$

(c) Εάν οι R, S και T είναι τρία σώματα, όπου $S = R(v_1, v_2, \dots, v_n)$ και, αντιστοίχως, $T = S(w_1, w_2, \dots, w_m)$, τότε το

$$T = R(v_1, v_2, \dots, v_n)(w_1, w_2, \dots, w_m)$$

περιέχει τα R και $v_1, \dots, v_n, w_1, \dots, w_m$, ενώ το $R(v_1, \dots, v_n, w_1, \dots, w_m)$ είναι το ελάχιστο σώμα με αυτήν την ιδιότητα. Συνεπώς,

$$T \subseteq R(v_1, \dots, v_n, w_1, \dots, w_m).$$

Εξάλλου, κάθε $u \in R(v_1, \dots, v_n, w_1, \dots, w_m)$ γράφεται υπό τη μορφή

$$u = \frac{\sum r_{(i_1, \dots, i_n, j_1, \dots, j_n)} v_1^{i_1} \cdots v_n^{i_n} w_1^{j_1} \cdots w_m^{j_m}}{\sum r'_{(i'_1, \dots, i'_n, j'_1, \dots, j'_n)} v_1^{i'_1} \cdots v_n^{i'_n} w_1^{j'_1} \cdots w_m^{j'_n}},$$

για κατάλληλα $r_{(i_1, \dots, i_n, j_1, \dots, j_n)}, r'_{(i'_1, \dots, i'_n, j'_1, \dots, j'_n)} \in R$ (και μη μηδενικό παρονομαστή). Επειδή

$$r_{(i_1, \dots, i_n, j_1, \dots, j_n)} v_1^{i_1} \cdots v_n^{i_n}, r'_{(i'_1, \dots, i'_n, j'_1, \dots, j'_n)} v_1^{i'_1} \cdots v_n^{i'_n} \in R[v_1, \dots, v_n] \subseteq R(v_1, \dots, v_n),$$

έχουμε $u \in T$. Άρα τελικώς $T = R(v_1, \dots, v_n, w_1, \dots, w_m)$. $\square$

A-1-63. Έστω ότι ο R είναι ένας υποδακτύλιος κάποιου δακτυλίου S και ότι ο S είναι ένας υποδακτύλιος κάποιου δακτυλίου T . Υποθέτουμε ότι ο S είναι ακέραιος υπεράνω τού R και ο T ακέραιος υπεράνω τού S . Έστω $t \in T$. Τότε υπάρχουν $a_1, \dots, a_n \in S$, τέτοια ώστε να ισχύει

$$t^n + a_1 t^{n-1} + \cdots + a_n = 0.$$

Το a_1 είναι ακέραιο υπεράνω τού R . Το a_2 είναι ακέραιο υπεράνω τού $R[a_1] \supseteq R$. Κατά την πρόταση 1.10.2 ο $R[a_2]$ είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού $R[a_1]$ και κατά το (α) τής ασκήσεως **A-1-62** ο $R[a_1, a_2]$ είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού R . Επίσης, το a_3 είναι ακέραιο υπεράνω τού $R[a_1, a_2] \supseteq R$. Επαναλαμβάνοντας την ίδια συλλογιστική αποδεικνύουμε ότι ο $R[a_1, \dots, a_n]$ είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού R . Επιπροσθέτως, το t (λόγω τής ανωτέρω εξισώσεως) είναι ακέραιος υπεράνω τού $R[a_1, \dots, a_n]$, οπότε (κατά την πρόταση 1.10.2) ο

$$R[a_1, \dots, a_n, t] \cong R[a_1, \dots, a_n][t]$$

είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού $R[a_1, \dots, a_n]$. Εφαρμόζοντας τη μεταβατική ιδιότητα τού «μοδιακώς πεπερασμένου» (βλ. το (α) τής ασκήσεως **A-1-62**) διαπιστώνουμε ότι ο $R[a_1, \dots, a_n, t]$ είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού R . Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την πρόταση 1.10.2 για $R' = S = R[a_1, \dots, a_n, t] \supseteq R[t]$, το t είναι ακέραιο υπεράνω τού R , οπότε ο T είναι ακέραιος υπεράνω τού R . $\square$

A-1-64. Έστω ότι ο S είναι δακτυλιακώς πεπερασμένος υπεράνω τού R , δηλαδή ότι

$$\exists v_1, \dots, v_n \in S : S = R[v_1, \dots, v_n].$$

Εάν ο S είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω του R , τότε εφαρμόζοντας τη συνεπαγωγή (3) $\Rightarrow$ (1) της προτάσεως 1.10.2 για τα $v_i, i \in \{1, \dots, n\}$, και $R' = S$, συνάγουμε ότι κάθε $v_i, i \in \{1, \dots, n\}$, είναι ακέραιος υπεράνω του R . Εξάλλου, επειδή κάθε $r \in R$ είναι ακέραιο υπεράνω του R (ως σημείο μηδενισμού του $X - r \in R[X]$), κάθε $s \in S$ θα είναι ακέραιο υπεράνω του R (διότι το

$$s = \sum \lambda_{(i_1, \dots, i_n)} v_1^{i_1} v_2^{i_2} \cdots v_n^{i_n}$$

ανήκει στον δακτύλιο των ακεραίων στοιχείων του S υπεράνω του R επί τη βάση του πορίσματος 1.10.3).

Και αντιστρόφως: εάν ο S είναι ακέραιος υπεράνω του R και $n = 1$, τότε το v_1 είναι ακέραιο υπεράνω του R και (βάσει της προτάσεως 1.10.2) ο $S = R[v_1]$ μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω του R . Για $n \geq 2$ κάνουμε χρήση επαγωγής. Υποθέτοντας ότι ο $R[v_1, \dots, v_{n-1}]$ είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω του R , το v_n είναι ακέραιο υπεράνω του $R[v_1, \dots, v_{n-1}]$ (αφού είναι ακέραιο υπεράνω του $R \subseteq R[v_1, \dots, v_{n-1}]$) και (λόγω της επαγωγικής υποθέσεως) ο S είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω του $R[v_1, \dots, v_{n-1}]$. Κατά συνέπεια, βάσει του (α) της ασκήσεως **A-1-62**, ο S είναι μοδιακώς πεπερασμένος υπεράνω του R . $\square$

A-1-65. Έστω L ένα σώμα και έστω $\mathbf{k}$ ένα αλγεβρικό κλειστό υπόσωμά του.

(α) Έστω τυχόν $l \in L$, το οποίο είναι αλγεβρικό υπεράνω του $\mathbf{k}$. Τότε

$$\exists F = X^n + a_1 X^{n-1} + a_2 X^{n-2} + \cdots + a_{n-1} X + a_n \in \mathbf{k}[X] : F(l) = 0.$$

Επειδή το $\mathbf{k}$ είναι αλγεβρικό κλειστό, τα σημεία μηδενισμού του F ανήκουν στο $\mathbf{k}$, οπότε $l \in \mathbf{k}$.

(β) Έστω $L = \mathbf{k}(v_1, \dots, v_n)$ μια πεπερασμένη επέκταση του $\mathbf{k}$. Εάν αυτή είναι μοδιακώς πεπερασμένη, τότε (κατά την άσκηση **A-1-64**) κάθε στοιχείο του L είναι αλγεβρικό υπεράνω του $\mathbf{k}$, οπότε (σύμφωνα με το (α)) $L \subseteq \mathbf{k}$. Άρα $L = \mathbf{k}$. $\square$

A-1-66. Έστω $\mathbf{k}$ ένα σώμα και έστω $L = \mathbf{k}(X)$ το σώμα των ρητών συναρτήσεων μιας μεταβλητής υπεράνω του $\mathbf{k}$.

(α) Έστω $z \in L$. Το z γράφεται ως κλάσμα $z = \frac{F}{G}$, όπου τα F και G είναι μεταξύ τους πρώτα (βλ. άσκηση **A-1-2**). Εάν το z είναι ακέραιο υπεράνω του $\mathbf{k}[X]$, τότε

$$\exists F_1, \dots, F_n \in \mathbf{k}[X] : z^n + F_1 z^{n-1} + F_2 z^{n-2} + \cdots + F_{n-1} z + F_n = 0,$$

οπότε

$$F^n + F_1 \cdot F^{n-1} \cdot G + F_2 \cdot F^{n-2} \cdot G^2 + \cdots + F_n \cdot G^n = 0 \implies G \mid F \implies z \in \mathbf{k}[X].$$

(b) Υποθέτουμε ότι υπάρχει ένα μη μηδενικό πολυώνυμο $F \in \mathbf{k}[X]$, ούτως ώστε να ισχύει:

$$[\exists n \in \mathbb{N} : F^n z \text{ είναι ακέραιο υπεράνω του } \mathbf{k}[X], \forall z \in L.]$$

Εάν $z = \frac{1}{G}$, όπου το G ένα ανάγωγο πολυώνυμο που δεν διαιρεί το F , καταλήγουμε σε άτοπο μέσω του (a). $\square$

A-1-67. Έστω $\mathbf{k}$ ένα υπόσωμα ενός σώματος L .

(a) Κατά το πρόρισμα 1.10.3 το σύνολο των στοιχείων του L που είναι αλγεβρικά υπεράνω του $\mathbf{k}$ αποτελεί έναν υποδακτύλιο του L , ο οποίος περιέχει το $\mathbf{k}$. Θα δείξουμε ότι ο εν λόγω υποδακτύλιος είναι σώμα. Πρός τούτο αρκεί να δειχθεί ότι κάθε μη μηδενικό στοιχείο του v είναι αντίστροφο. Εξ υποθέσεως,

$$\exists a_1, \dots, a_n \in \mathbf{k} : v^n + a_1 v^{n-1} + \dots + a_n = 0_{\mathbf{k}}.$$

Δίχως βλάβη τής γενικότητας μπορούμε να υποθέσουμε ότι $a_n \neq 0_{\mathbf{k}}$. (Εάν $a_n = 0_{\mathbf{k}}$ και $i := \max \{j \in \{1, \dots, n-1\} \mid a_j \neq 0_{\mathbf{k}}\}$, τότε

$$v^i (v^{n-i} + a_1 v^{n-i-1} + \dots + a_i) = 0_{\mathbf{k}},$$

και επειδή $v \neq 0_{\mathbf{k}}$, έχουμε $v^{n-i} + a_1 v^{n-i-1} + \dots + a_i = 0_{\mathbf{k}}$.) Επειδή

$$v (v^{n-1} + a_1 v^{n-2} + \dots + a_{n-1}) = -a_n \neq 0_{\mathbf{k}},$$

το v έχει το $-a_n^{-1}(v^{n-1} + \dots + a_{n-1})$ ως αντίστροφό του.

(b) Έστω ότι το L είναι μοδιακώς πεπερασμένο υπεράνω του $\mathbf{k}$ και ότι $\mathbf{k} \subseteq R \subseteq L$, όπου R ένας δακτύλιος. Για οιοδήποτε $v \in R \setminus \{0_R\} \subseteq L$ το v είναι αλγεβρικό υπεράνω του $\mathbf{k}$ λόγω τής συνεπαγωγής (3) $\Rightarrow$ (1) τής προτάσεως 1.10.2 (για $R' = L \supseteq \mathbf{k}[v]$). Βάσει του (a) ο R είναι σώμα. $\square$

A-1-68. Έστω $\mathbf{k}$ ένα σώμα και έστω $F \in \mathbf{k}[X]$ ένα ανάγωγο πολυώνυμο βαθμού $n \geq 1$.

(a) Επειδή ο $\mathbf{k}[X]$ είναι Π.Κ.Ι. (βλ. θεώρημα 1.1.24), το ιδεώδες $\langle F \rangle$ είναι μεγιστοτικό (βλ. πρόρισμα 1.1.17 (b)) και ο πηλικοδακτύλιος $L := \mathbf{k}[X] / \langle F \rangle$ σώμα (βλ. θεώρημα 1.1.14). Ο περιορισμός $\pi|_{\mathbf{k}}$ του φυσικού επιμορφισμού $\pi : \mathbf{k}[X] \longrightarrow L$ επί του $\mathbf{k}$ είναι μη μηδενικός (καθόσον το $1_{\mathbf{k}}$ απεικονίζεται στο $1_{\mathbf{k}} + \langle F \rangle \neq \langle F \rangle$) και, ταυτοχρόνως, μονομορφισμός, διότι ο πυρήνας $\text{Ker}(\pi|_{\mathbf{k}})$ του $\pi|_{\mathbf{k}}$ είναι ιδεώδες του σώματος $\mathbf{k}$. Μπορούμε, ως εκ τούτου, να ταυτίζουμε το $\mathbf{k}$ με την εικόνα του μέσω του π εντός του L και να θεωρούμε το $\mathbf{k}$ ως υπόσωμα του L . Σημειωτέον ότι, εάν το x είναι η κλάση υπολοίπων του X εντός του L , το σώμα $\mathbf{k}(x)$ είναι το ίδιο το L , αφού

$$B(x) = B(X + \langle F \rangle) = B(X) + \langle F \rangle, \quad \forall B \in \mathbf{k}[X],$$

οπότε $\mathbf{k}(x) = \mathbf{k}(X + \langle F \rangle) = L$. Ιδιαίτερος, για $B = F$ λαμβάνουμε

$$F(x) = F(X + \langle F \rangle) = F(X) + \langle F \rangle = 0.$$

(b) Εάν υποθεθεί ότι το L' είναι μια σωματική επέκταση του $\mathbf{k}$ και $y \in L'$, ούτως ώστε να ισχύει $F(y) = 0$, τότε ο ομομορφισμός $\varphi : \mathbf{k}[X] \rightarrow L'$, ο οποίος απεικονίζει το X στο y , επάγει έναν ισομορφισμό

$$\mathbf{k}[X] / \text{Ker}(\varphi) \cong \text{Im}(\varphi) = \varphi(\mathbf{k}[X]) = \mathbf{k}[y].$$

Επειδή ο $\mathbf{k}[X]$ είναι Π.Κ.Ι. (βλ. θεώρημα 1.1.24) $\exists H \in \mathbf{k}[X] : \text{Ker}(\varphi) = \langle H \rangle$. Επίσης,

$$F \in \langle H \rangle \implies \exists H' \in \mathbf{k}[X] : F = H \cdot H',$$

και επειδή το F είναι ανάγωγο, είτε το H είτε το H' είναι σταθερό. Εν πάση περιπτώσει, $\text{Ker}(\varphi) = \langle F \rangle$ (που είναι μεγιστοτικό ιδεώδες), οπότε

$$\mathbf{k}[y] = \mathbf{k}(y) \implies L := \mathbf{k}[X] / \langle F \rangle \cong \mathbf{k}(y).$$

(c) Εάν $G \in \mathbf{k}[X]$ με $G(y) = 0$, τότε

$$G \in \text{Ker}(\varphi) = \langle F \rangle \implies F \mid G.$$

(d) Σύμφωνα με όσα ειπώθηκαν στο (a), το $\mathbf{k}$ μπορεί να θεωρηθεί ως υπόσωμα του L και, ως εκ τούτου, ο δακτύλιος $\mathbf{k}[X]$ ως υποδακτύλιος του $L[X]$. Επειδή $F(x) = 0$ με $x \in L$, έχουμε $F = (X - x) \cdot H$, για κάποιο $H \in L[X]$. $\square$

A-1-69. Έστω $\mathbf{k}$ ένα σώμα και έστω

$$F = a_0 X^n + a_1 X^{n-1} + \cdots + a_{n-1} X + a_n \in \mathbf{k}[X], \quad a_0 \neq 0.$$

Όταν $n = 1$, το F είναι πρωτοβάθμιο (και ανάγωγο) και δεν έχουμε να δείξουμε τίποτα. (Απλώς θέτουμε $\lambda = a_0$, $x_1 = -\frac{a_n}{a_0} \in \mathbf{k}$ και $L = \mathbf{k}(x_1) = \mathbf{k}$.) Για $n \geq 2$ θα χρησιμοποιήσουμε επαγωγή. Επίσης, δίχως βλάβη τής γενικότητας μπορούμε να αποδείξουμε την αλήθεια του ισχυρισμού μόνον για ανάγωγα πολυώνυμα. (Για τυχόντα πολυώνυμα βαθμού ≥ 1 και ανήκοντα στον $\mathbf{k}[X]$ μπορεί κανείς να δείξει το ίδιο εργαζόμενος με τους ανάγωγους παράγοντές τους.) Έστω λοιπόν $F \in \mathbf{k}[X]$ ένα ανάγωγο πολυώνυμο βαθμού $n \geq 2$. Τότε κατά το (d) τής ασκήσεως **A-1-68** υπάρχει μια σωματική επέκταση $L_1 = \mathbf{k}[X] / \langle F \rangle \cong \mathbf{k}(x_1)$ του $\mathbf{k}$, τέτοια ώστε να ισχύει $F(x_1) = 0$ και να

$$\exists H \in L_1[X] : F = (X - x_1) \cdot H.$$

Επειδή $\deg(H) \leq n - 1$, η επαγωγική υπόθεση εξασφαλίζει την ύπαρξη μιας σωματικής επεκτάσεως L του L_1 , καθώς και στοιχείων $\lambda, x_2, \dots, x_n \in L$, τέτοιων ώστε να ισχύει

$$H = \lambda \prod_{i=2}^n (X - x_i),$$

Κατά συνέπειαν, $F = \lambda \prod_{i=1}^n (X - x_i) \in L[X]$. $\square$

A-1-70. Έστω ότι το k είναι ένα σώμα χαρακτηριστικής μηδέν και ότι το $F \in k[X]$ είναι ένα ανάγωγο πολυώνυμο βαθμού $n \geq 1$. Έστω L το σώμα διασπάσεως τού F , όπου

$$F = \lambda \prod_{i=1}^n (X - x_i) \in L[X].$$

Τότε

$$\frac{\partial F}{\partial X} = \lambda \left(\sum_{i=1}^n (X - x_1) \cdots (\widehat{X - x_i}) \cdots (X - x_n) \right),$$

(όπου το «καπελάκι» δηλοί παράλειψη τού όρου) και $\deg(\frac{\partial F}{\partial X}) = n - 1$. Επειδή το F είναι ανάγωγο, τα F και $\frac{\partial F}{\partial X}$ είναι μεταξύ τους πρώτα (εντός τού $k[X]$). Άρα υπάρχουν $H_1, H_2 \in k[X]$, τέτοια ώστε να ισχύει η ισότητα

$$F \cdot H_1 + \frac{\partial F}{\partial X} \cdot H_2 = 1. \quad (1)$$

Εάν το x_i ήταν πολλαπλό σημείο μηδενισμού τού F (ήτοι $m_i = \text{mult}(F; x_i) \geq 2$), για κάποιο $i \in \{1, \dots, n\}$, τότε το F θα εγρόφατο ως

$$F = (X - x_i)^{m_i} \cdot G,$$

για κάποιο $G \in L[X]$ με $G(x_i) \neq 0$ και θα είχαμε

$$\frac{\partial F}{\partial X} = (X - x_i)^{m_i} \cdot \frac{\partial G}{\partial X} + m_i (X - x_i)^{m_i - 1} \cdot G, \quad (2)$$

κάτι που θα μας οδηγούσε σε αντίφαση, καθότι η (1) θα έδινε

$$F(x_i) = 0 \implies \frac{\partial F}{\partial X}(x_i) \cdot H_2(x_i) = 1 \implies \frac{\partial F}{\partial X}(x_i) \neq 0,$$

ενώ η (2) θα έδινε $\frac{\partial F}{\partial X}(x_i) = 0$. Άρα τα $x_1, \dots, x_n$ είναι σαφώς διακεκριμένα.

Σημείωση: Η συνθήκη $\text{char}(k) = 0$ χρειάζεται για να αποκλεισθεί το ενδεχόμενο τής εμφανίσεως τού μηδενικού πολυωνύμου ως επίτυπης παραγώγου $\frac{\partial F}{\partial X}$. Πρβλ. παρατήρηση 1.1.32. $\square$

A-1-71. Έστω R μια ακεραία περιοχή με σώμα κλασμάτων της το k και έστω L μια πεπερασμένη αλγεβρική επέκταση τού k .

(α) Έστω τυχόν στοιχείο v τού L . Επειδή το v είναι εξ υποθέσεως αλγεβρικό υπεράνω τού k

$$\exists F = X^n + \lambda_1 X^{n-1} + \lambda_2 X^{n-2} + \cdots + \lambda_{n-1} X + \lambda_n \in k[X] : F(v) = 0.$$

Εάν $\lambda_i = \frac{b_i}{c_i}$, $b_i \in R$, $c_i \in R \setminus \{0_R\}$, για $i \in \{1, \dots, n\}$, και εάν λάβουμε ως a κάποιο κοινό πολλαπλάσιο των $c_1, \dots, c_n$, τότε

$$(av)^n + ab_1(av)^{n-1} + \dots + ab_n = 0,$$

οπότε το av είναι όντως ακέραιο υπεράνω του R .

(b) Εάν $[L : \mathbf{k}] = m$ και η $\{w_1, \dots, w_m\}$ είναι μια βάση του δ.χ. L υπεράνω του $\mathbf{k}$, τότε (κατά το (a)) υπάρχουν $a_j \in R \setminus \{0_R\}$ με τα $v_j := a_j w_j$ ακέραια στοιχεία υπεράνω του R για κάθε $j \in \{1, \dots, m\}$. Θα δείξουμε ότι το σύνολο $\{v_1, \dots, v_m\}$ αποτελεί βάση του δ.χ. L υπεράνω του $\mathbf{k}$. Εν πρώτοις θεωρούμε $\mu_1, \dots, \mu_m \in \mathbf{k}$, τέτοια ώστε να ισχύει η ισότητα $\mu_1 v_1 + \dots + \mu_m v_m = 0$. Τότε

$$(\mu_1 a_1) w_1 + \dots + (\mu_m a_m) w_m = 0 \implies \mu_1 a_1 = \dots = \mu_m a_m = 0,$$

και επειδή $a_j \in R \setminus \{0_R\}$, $\forall j \in \{1, \dots, m\}$, έχουμε $\mu_1 = \dots = \mu_m = 0$, οπότε το $\{v_1, \dots, v_m\}$ είναι γραμμικώς ανεξάρτητο υπεράνω του $\mathbf{k}$. Από την άλλη μεριά, για οιοδήποτε $\ell \in L$ υπάρχουν $l_1, \dots, l_m \in \mathbf{k}$, τέτοια ώστε να ισχύει

$$\ell = \sum_{j=1}^m l_j w_j = \sum_{j=1}^m \left(\frac{l_j}{a_j} \right) v_j.$$

Εξ αυτού έπεται ότι το $\{v_1, \dots, v_m\}$ παράγει τον L . Άρα τελικώς το $\{v_1, \dots, v_m\}$ αποτελεί βάση του δ.χ. L υπεράνω του $\mathbf{k}$. $\square$